

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

Član 1.

U Zakonu o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka, 108/13, 57/14, 68/14-dr. zakon, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21 i 118/21), u članu 5. reči: „po rešenju nadležnog poreskog organa” zamenjuju se rečju: „samooporezivanjem”.

Član 2.

U članu 12a stav 1. posle reči: „30) i 31),” dodaju se reči: „člana 12b st. 1. i 2.”.

Član 3.

U članu 12b stav 1. menja se i glasi:

„Normirani troškovi u dinarskom iznosu iz člana 56. stav 2. tačka 1) i člana 85. stav 5. tačka 2) podtačka (1) ovog zakona po osnovu prihoda koji fizičko lice ostvari u kvartalu, priznaju se u visini od 96.000 dinara.”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Normirani troškovi u dinarskom iznosu iz člana 56. stav 2. tačka 2) i člana 85. stav 5. tačka 2) podtačka (2) ovog zakona po osnovu prihoda koji fizičko lice ostvari u kvartalu, priznaju se u visini od 57.900 dinara.”.

U dosadašnjem stavu 2, koji postaje stav 3, reči: „stava 1.” zamenjuju se rečima: „st. 1. i 2.”.

Član 4.

U članu 13. stav 3. posle reči: „zarada preduzetnika” dodaju se reči: „i preduzetnika poljoprivrednika”.

Član 5.

U članu 15a st. 2, 4. i 5. reči: „19.300 dinara” zamenjuju se rečima: „21.712 dinara”.

Član 6.

U članu 15v stav 4. tačka 1) tačka i zapeta na kraju zamenjuju se zapetom i dodaje se reč: „ili”.

Član 7.

U članu 21v stav 1. reči: „2022. godine” zamenjuju se rečima: „2023. godine”.

Član 8.

U članu 21d stav 1. reči: „2022. godine” zamenjuju se rečima: „2023. godine”.

Član 9.

U članu 33a stav 5. menja se i glasi:

„Izuzetno od stava 4. ovog člana, lica koja se ne registruju kod organizacije koja vodi registar privrednih subjekata, obaveštenje o opredeljenju da vrše isplatu lične zarade podnose u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, u roku od

pet dana od dana registracije u Poreskoj upravi, odnosno dana dodele poreskog identifikacionog broja (u daljem tekstu: PIB) a najkasnije do 31. decembra tekuće godine.”.

Član 10.

U članu 42. stav 1. posle reči: „zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost” dodaju se reči: „a najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu”.

Stav 3. menja se i glasi:

„Izuzetno od stava 2. ovog člana, lica koja se ne registruju kod organizacije koja vodi registar privrednih subjekata, zahtev za paušalno oporezivanje podnose u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, u roku od pet dana od dana registracije u Poreskoj upravi, odnosno dana dodele PIB a najkasnije do 31. decembra tekuće godine.”.

Član 11.

U članu 55. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, oporezivi prihod od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, izuzev tih prihoda koje ostvaruje obveznik koji ima status samostalnog umetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast kulture, čini bruto prihod ostvaren u kvartalu umanjen za normirane troškove u dinarskom iznosu:

- 1) u visini iz člana 12b stav 1. ovog zakona, ili
- 2) u visini iz člana 12b stav 2. ovog zakona uvećane za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu.”.

Član 12.

U članu 56. stav 2. menja se i glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, za prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, izuzev tih prihoda koje ostvaruje obveznik koji ima status samostalnog umetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast kulture, priznaju se normirani troškovi u dinarskom iznosu:

- 1) iz člana 12b stav 1. ovog zakona, ili
- 2) iz člana 12b stav 2. ovog zakona uvećani za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu.”.

Član 13.

U članu 58. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, stopa poreza na prihode od ugovorene naknade od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, za koje se normirani troškovi priznaju u skladu sa članom 56. stav 2. tačka 2) ovog zakona, iznosi 10%.”.

Član 14.

U članu 85. stav 5. tačka 2) menja se i glasi:

„2) stava 1. tačka 18) ovog člana, koji fizičko lice ostvari po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad, na koji se porez plaća samooporezivanjem, čini bruto prihod ostvaren u kvartalu umanjen za normirane troškove u dinarskom iznosu:

- (1) iz člana 12b stav 1. ovog zakona, ili

(2) iz člana 12b stav 2. ovog zakona uvećane za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu.”.

Član 15.

U članu 86. stav 2. menja se i glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, stopa poreza na prihode od:

1) osiguranja lica iz člana 84. ovog zakona iznosi 15%;

2) ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, za koje se normirani troškovi priznaju u skladu sa članom 85. stav 5. tačka 2) podtačka (2) ovog zakona iznosi 10%.”.

Član 16.

U članu 87. stav 1. reči: „Godišnji porez na dohodak građana plaćaju fizička lica” zamenjuju se rečima: „Godišnjim porezom na dohodak građana oporezuje se dohodak fizičkih lica”.

U tački 1) reči: „rezidenti za” zamenjuju se rečju: „rezidenata -”.

U tački 2) reči: „nerezidenti za” zamenjuju se rečju: „nerezidenata -”.

U stavu 2. tačka 1) reči: „čl. 13. do 15v” zamenjuju se rečima: „čl. 15a do 15v”.

U tački 2) reči: „člana 40.” zamenjuju se rečima: „člana 41.”.

U stavu 3. reči: „članom 40.” zamenjuju se rečima: „članom 41.”.

Član 17.

U članu 92. dodaju se st. 2, 3. i 4, koji glase:

„Na osnovu podataka iz službenih evidencija poreski organ unosi podatke u poresku prijavu iz stava 1. ovog člana i postavlja je na portal Poreske uprave najkasnije do 1. aprila godine koja sledi godini za koju se utvrđuje godišnji porez na dohodak građana.

Poreski obveznik je u obavezi da izvrši izmenu, odnosno dopunu poreske prijave iz stava 2. ovog člana, u delu u kome nisu iskazani tačni i odgovarajući podaci i nakon toga podnese poresku prijavu u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave.

Ukoliko poreski obveznik u roku iz stava 1. ovog člana ne podnese poresku prijavu, Poreska uprava podnosi poresku prijavu za to lice.”.

Član 18.

U članu 94. stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Dosadašnji stav 5. briše se.

U dosadašnjem stavu 6, koji je postao stav 4, reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 3.”.

Dosadašnji stav 7. postaje stav 5.

Dosadašnji stav 8. briše se.

Član 19.

U članu 95. st. 6. i 7. menjaju se i glase:

„Poreska prijava sa obračunatim porezom za koji je članom 100a stav 1. tačka 2) podtač. (2) i (3) i tačka 3) i stav 2. ovog zakona utvrđena obaveza samooporezivanja, podnosi se u roku od 30 dana od dana ostvarivanja prihoda.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, poreska prijava za prihode od ugovorene naknade od autorskih i srodnih prava i ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, u kojoj se iskazuju opredeljeni normirani troškovi saglasno članu 56. stav 2. i članu 85. stav 5. tačka 2) ovog zakona, podnosi se u roku od 30 dana od isteka kvartala u kome su ti prihodi ostvareni.”.

Član 20.

U članu 98. tačka 3) reči: „za godišnji porez na dohodak građana,” briše se.

Član 21.

U članu 100. tačka 2a) tačka i zapeta na kraju zamenjuju se tačkom.

Tačka 3) briše se.

Član 22.

U članu 100a stav 1. menja se i glasi:

„Samooporezivanjem utvrđuju se i plaćaju porezi na:

1) prihode od samostalne delatnosti preduzetnika, preduzetnika poljoprivrednika i preduzetnika drugog lica koji vodi poslovne knjige u skladu sa članom 43. st. 2. i 3. ovog zakona;

2) prihode koje isplaćuje isplatalac koji nije pravno lice, preduzetnik ili preduzetnik paušalac, i to:

(1) prihode od ugovorene naknade od autorskih i srodnih prava i ugovorene naknade za izvršeni rad za koje se oporezivi prihod utvrđuje saglasno članu 55. stav 2. i članu 85. stav 5. tačka 2) ovog zakona;

(2) kamate;

(3) druge prihode iz člana 85. ovog zakona, izuzev prihoda iz podtačke (1) ove tačke;

3) prihode koje isplaćuje isplatalac koji nije pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, po osnovu prihoda od izdavanja nepokretnosti i davanja u zakup pokretnih stvari;

4) dohodak koji se oporezuje godišnjim porezom na dohodak građana u skladu sa članom 87. ovog zakona.”.

Dodaju se st. 7. i 8, koji glase:

„Porez na prihode od ugovorene naknade od autorskih i srodnih prava i ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, za koje je oporezivi prihod utvrđen saglasno članu 55. stav 2. i članu 85. stav 5. tačka 2) ovog zakona, plaća se na prihod koji je obveznik ostvario u kvartalu.

Po osnovu prihoda iz stava 1. tačka 2) podtačka (1) ovog člana ostvarenih u svakom posebnom kvartalu podnosi se poreska prijava u kojoj se obveznik opredeljuje za jednu poresku osnovicu, i to utvrđenu saglasno članu 55. stav 2. tačka 1) i članu 85. stav 5. tačka 2) podtačka (1) ili saglasno članu 55. stav 2. tačka 2) i članu 85. stav 5. tačka 2) podtačka (2) ovog zakona.”.

Član 23.

U članu 109. stav 13. briše se.

Član 24.

U članu 110. tačka 2) reči: „na godišnji porez na dohodak građana i” brišu se.

Član 25.

Prvo usklađivanje normiranih troškova u dinarskom iznosu od 57.900 dinara i 96.000 dinara iz člana 3. ovog zakona, godišnjim indeksom potrošačkih cena vrši se počev u 2024. godini.

Član 26.

Prvo usklađivanje neoporezivog iznosa zarade od 21.712 dinara iz člana 5. ovog zakona, godišnjim indeksom potrošačkih cena vrši se počev u 2024. godini.

Član 27.

Odredbe ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2023. godine.

Član 28.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENjE ZAKONA

- *Problemi koje ovaj zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se ovim zakonom postižu*

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se, u cilju obezbeđivanja uslova za dalje sprovođenje sveobuhvatne reforme poslovnog okruženja i borbe protiv „sive ekonomije“ stvore uslovi za efikasnije suzbijanje nelegalnog rada fizičkih lica, zapošljavanje, priliv investicija i privredni rast i sveukupno omogućavanje povoljnijih uslova privređivanja rasterećenjem privrednih subjekata. S tim u vezi, predložena su rešenja koja se odnose na dalje fiskalno rasterećenje prihoda po osnovu rada povećanjem neoporezivog iznosa zarade, produženje perioda primene postojećih poreskih olakšica za zapošljavanje novih lica, način utvrđivanja poreske obaveze za obveznike koji ostvaruju prihode po osnovu rada na koje se porez plaća samooporezivanjem i s tim u vezi smanjenje troškova administriranja poreske obaveze, kao i na automatizaciju i smanjenje troškova kod utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak građana i ukidanje obaveze podnošenja poreske prijave za preduzetnike usled procesa automatizacije razmene podatka između Poreske uprave i agencije nadležne za privredne registre.

Predloženo je povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 19.300 dinara na 21.712 dinara mesečno, što praktično znači da se smanjuje osnovica poreza na zaradu pa samim tim i iznos poreza koji se plaća po tom osnovu. Na ovaj način obezbeđuje se manje fiskalno opterećenje prihoda koje fizička lica ostvare po osnovu rada, bilo po osnovu zarade zaposlenih ili lične zarade preduzetnika. Ovim zakonskim rešenjem nastavlja se i u narednom periodu, u skladu sa opredeljenim ciljevima iz strateških dokumenata fiskalne politike, sa implementiranjem mera kojima se, u zavisnosti od stvorenog fiskalnog prostora, dodatno rastereće privreda, odnosno povećava konkurentnost privatnog sektora i podstiče zapošljavanje.

U vezi sa merama podsticanja zapošljavanja, predloženo je i produženje perioda primene postojećih poreskih olakšica za zapošljavanje novih lica u vidu prava na povraćaj dela plaćenog poreza po osnovu zarade novozaposlenog lica, u procentu od 65% do 75%, sa 31. decembra 2022. godine na 31. decembar 2023. godine. Ove mere podsticaja za zapošljavanje nezaposlenih lica odnose se na lica koji su na evidenciji kod Nacionalne službe za zapošljavanje, i za veliki broj poslodavaca koji su ih koristili u prethodnom periodu predstavljaju značajnu finansijsku olakšicu u poslovanju. Imajući u vidu da su mere u primeni od 1. jula 2014. godine, odnosno od 1. januara 2016. godine, shodno inicijativi predstavnika poslodavaca predlaže se produženje perioda primene poreskih olakšica i za period 2023. godine. Predloženim rešenjem postiže se kontinuitet u korišćenju olakšica i omogućava nastavak njihovog korišćenja i u narednom periodu, što je važno za poslodavce u vezi sa planiranjem troškova poslovanja.

Oporezivanje prihoda fizičkih lica koja ostvaruju prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, saglasno sporazumu koji je kroz aktivnosti Radne grupe postignut sa predstavnicima udruženja radnika na internetu, uređuje se na način kojim se omogućava da lica koja ostvaruju predmetne prihode mogu da se opredеле za jedan od dva alternativna način priznavanja normiranih troškova u dinarskom iznosu i shodno tome utvrđivanja poreske osnovice po osnovu poreza na dohodak građana. Fizička lica pod jednakim uslovima mogu da se opredеле za način utvrđivanja poreske osnovice i s tim visinu poreske obaveze, bilo da se opredеле za priznavanje normiranih troškova u dinarskom iznosu 96.000 dinara kvartalno i plaćanje poreza po stopi od 20% ili da se opredèle za priznavanje normiranih troškova u dinarskom iznosu 57.900 dinara kvartalno uvećаниh za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu i plaćanje poreza po stopi od 10%. Ukazujemo da ovakav način opredeljenja utvrđivanja poreske osnovice i visine poreske obaveze je od značaja i za opredeljenje u pogledu obaveze plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, što je predmet uređenja kroz istovremene izmene zakona kojim se uređuje ta oblast. U vezi sa plaćanjem poreza na dohodak građana, predloženim zakonskim rešenjem daje se mogućnost da obveznici posebno za svaki kvartal utvrđuju i plaćaju porez na jednu od dve poreske osnovice za koju se opredèle, pri čemu za svaki kvartal mogu da se opredèle za drugu poresku osnovicu nezavisno od osnovice koju su izabrali za prethodni kvartal. Predloženim zakonskim rešenjem u pogledu opredeljenja za normirane troškove u dinarskom iznosu i s tim u vezi visinom poreske obaveze i plaćanjem poreza po osnovu prihoda na kvartalnom nivou, obezbeđuje se da obveznici mogu poreski da planiraju i optimizuju svoje poreske obaveze, pojednostavljuje se postupak izmirivanja poreske obaveze i smanjuju se troškovi obveznika.

Osnovna svrha uvođenja samooporezivanja po osnovu godišnjeg poreza na dohodak građana je da se u okviru optimizacije poslovnih procesa, određene aktivnosti Poreske uprave automatizuju čime bi prestala potreba da poreski inspektorji donose rešenja po podnetim poreskim prijavama, a samim tim bi i prestala potreba za suvišnim administriranjem poreskog organa u smislu unosa i obrade poreskih prijava, donošenja rešenja i dr. Cilj je da se poreskim obveznicima značajno olakša popunjavanje i podnošenje prijave, smanje troškovi obveznicima i poreskoj administraciji, izvrši naplata u kraćem roku, odnosno celokupni poslovni proces podigne na značajno viši nivo efikasnosti. Naime, uvođenje godišnjeg poreza na dohodak građana u režim samooporezivanja podrazumeva da fizičko lice umesto dosadašnje poreske prijave na osnovu koje je poreski organ donosio rešenje i utvrđivaо poresku obavezu, podnosi prijavu u kojoj će iskazati iste podatke kao prema trenutnom rešenju, ali će na osnovu njih, a prema propisanim pravilima sam da obračuna i plati poresku obavezu. U cilju olakšavanja unosa podataka u poresku prijavu i izračunavanje poreske obaveze, Poreska uprava će unapred popuniti poresku prijavu i istu dostaviti poreskom obvezniku u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, sa iskazanim podacima, a fizičko lice bi imalo obavezu da izmeni i/ili dopuni poresku prijavu u vezi sa podacima kojima poreski organ ne raspolaže (npr. broj izdržavanih članova domaćinstva i dr.).

U delu koji se odnosi na podnošenje poreske prijave za preduzetnike koji ispunjavaju uslov za paušalno oporezivanje, predlaže se brisanje roka za podnošenje poreske prijave za lice koje u toku godine započne obavljanje delatnosti a koje se ne registruje kod organizacije koja vodi registar privrednih subjekata, kao i za preduzetnika koji je porez plaćao na stvarni prihod u godini koja prethodi godini za koju se vrši utvrđivanje poreza, a ispunjava uslove da bude paušalno oporezovan u tekućoj godini. Ovo iz razloga jer se rešenja o utvrđivanju poreske obaveze donose automatskim putem, a nakon donošenja rešenja o priznavanju prava na paušalno

oporezivanje nije svrsishodno da se podnosi poreska prijava. Na ovaj način će se značajno smanjiti administriranje obveznika i poreskog organa i smanjiti troškovi i ubrzati postupak utvrđivanja poreskih obaveza.

Osnovna sadržina predloženih izmena i dopuna Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka, 108/13, 57/14, 68/14-dr. zakon, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21 i 118/21 - u daljem tekstu: Zakon) odnosi se na:

- povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 19.300 dinara na 21.712 dinara mesečno;
- produženje perioda primene postojećih olakšica za zapošljavanje novih lica;
- utvrđivanje poreske osnovice i način oporezivanja prihoda fizičkih lica koja ostvaruju prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem;
- uvođenje samooporezivanja po osnovu godišnjeg poreza na dohodak građana;
- smanjenje suvišnog administriranja i troškova za obveznika i poreski organ u vezi sa podnošenjem poreske prijave, usled automatizacije određenih aktivnosti i poslovnih procesa Poreske uprave;
- preciziranje određenih odredaba u smislu stvaranja uslova za adekvatnu primenu Zakona.

• Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona

Imajući u vidu da je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji se, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15-dr. zakon, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21 i 118/21-dr. zakon) uvode zakonom, to znači da se izmene i dopune tih elemenata mogu vršiti samo zakonom. Prema tome, kako se materija koja se uređuje ovim zakonom odnosi na oporezivanje prihoda građana i spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

• Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, tj. izmenama i dopunama Zakona.

Uređivanjem poreskopravne materije, ovim zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje javnosti dostupnost u pogledu vođenja poreske politike, s obzirom da se ovaj zakon kao opšti pravni akt objavljuje i stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji.

III. OBJAŠNjENjE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENjA

Uz član 1.

U članu 5. Zakona, koji se odnosi na godišnji porez na dohodak građana, predloženom izmenom utvrđuje se da se godišnji porez na dohodak građana plaća samooporezivanjem na dohodak ostvaren u kalendarskoj godini.

Uz član 2.

U članu 12a Zakona vrši se dopuna odredbe stava 1. tog člana, tako što se navodi da se, između ostalih, i dinarski iznosi iz člana 12b st. 1. i 2. ovog zakona, koji se odnose na normirane troškove u dinarskom iznosu za prihode od autorskih i srodnih prava i prihode po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, usklađuju godišnjim indeksom potrošačkih cena u kalendarskoj godini koja prethodi godini u kojoj se usklađivanje vrši a prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Uz član 3.

Izmene u članu 12b Zakona odnose se na utvrđivanje visine normiranih troškova u dinarskom iznosu po osnovu prihoda od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i prihoda po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem. Određuje se visina normiranih troškova u dinarskom iznosu na način da su navedena dva dinarska iznosa različite visine. Poreski obveznik koji ostvaruje pomenute prihode, može da se opredeli za jedan od navedenih normiranih troškova u dinarskom iznosu. Po osnovu prihoda koji fizičko lice ostvari u kvartalu normirani troškovi u dinarskom iznosu priznaju se u visini od 96.000 dinara, odnosno u visini od 57.900 dinara.

Uz član 4.

Predloženom dopunom u članu 13. Zakona vrši se preciziranje u stavu 3. tog člana, imajući u vidu da se zaradom, u smislu Zakona, smatra i isplaćena lična zarada preduzetnika poljoprivrednika, isto kao i isplaćena lična zarada preduzetnika.

Uz član 5.

Izmenama člana 15a Zakona vrši se povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 19.300 na 21.712 dinara mesečno.

Uz član 6.

Vrši se preciziranje odredbi člana 15v stav 4. Zakona.

Uz čl. 7. i 8.

U vezi sa čl. 21v stav 1. i 21d stav 1. Zakona, kojima se uređuje pravo poslodavca na povraćaj dela plaćenog poreza na zaradu, u procentu od 65% do 75% po osnovu zarade novozaposlenih lica, vrši se produženje važenja postojećih poreskih olakšica. Kako olakšice ističu zaključno sa 31. decembrom 2022. godine, predlaže se produženje perioda njihove primene na 31. decembar 2023. godine.

Uz član 9.

U članu 33a Zakona vrši se preciziranje odredbe u vezi sa rokom za podnošenje obaveštenja Poreskoj upravi o opredeljenju da lica, koja se ne registruju kod Agencije za privredne registre, vrše isplatu lične zarade. Precizira se da lica koja se ne registruju kod organizacije koja vodi registar privrednih subjekata (npr. upisuju se kod Advokatske komore u imenik advokata), obaveštenje o opredeljenju da vrše isplatu lične zarade podnose u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, u roku od pet dana od dana registracije u Poreskoj upravi, tj. od dana dodelje PIB a najkasnije do 31. decembra tekuće godine. Izmenom odredbe na ovaj način, omogućava se podnošenje obaveštenja u roku koji se računa od dana dodelje PIB imajući u vidu da je prethodni rok bio kratak i da se računao od registracije, odnosno dana upisa u imenik advokata kod Advokatske komore, te su u dane roka bili uračunati i dani kada advokatu nije bio dodeljen PIB, i isti nije bio u mogućnosti da podnese zahtev za opredeljenje za ličnu zaradu.

Uz član 10.

U članu 42. Zakona vrši se preciziranje u vezi sa rokom za podnošenje zahteva za paušalno oporezivanje na način da, pored propisanog roka do 31. oktobra tekuće godine za narednu godinu, odnosno u roku od 15 dana od dana prijema akta nadležnog poreskog organa kojim se potvrđuje brisanje iz evidencije za porez na dodatu vrednost, može da se podnese najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu. U tom smislu, preciziran je i rok za lica koja se brišu iz evidencije obveznika PDV, tako da je krajnji rok najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Uz član 11.

U članu 55. Zakona, koji se odnosi na oporeziv prihod od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine, novododatim stavom 2. utvrđuje se da oporezivi prihod od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, izuzev tih prihoda koje ostvaruje obveznik koji ima status samostalnog umetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast kulture, čini bruto prihod ostvaren u kvartalu umanjen za normirane troškove u dinarskom iznosu iz člana 12b stav 1. Zakona, ili iz člana 12b stav 2. Zakona uvećane za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu.

Uz član 12.

U članu 56. Zakona, koji se odnosi na normirane troškove koji se priznaju obvezniku - autoru, odnosno nosiocu srodnog prava, vrši se izmena stava 2. na način da za prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, izuzev tih prihoda koje ostvaruje obveznik koji ima status samostalnog umetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast kulture, priznaju se normirani troškovi u dinarskom iznosu iz člana 12b stav 1. Zakona, ili iz člana 12b stav 2. Zakona uvećani za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu.

Uz član 13.

U članu 58. Zakona, koji se odnosi na poresku stopu kojom se oporezuju prihodi od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine, dodaje se stav 2. kojim se određuje da stopa poreza na prihode od ugovorene naknade od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem a za koje se normirani troškovi priznaju u skladu sa članom 56. stav 2. tačka 2) Zakona, iznosi 10%.

Uz član 14.

U članu 85. stav 5. Zakona menja se tačka 2) tako što se određuje da oporezivi prihod koji fizičko lice ostvari po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad, na koji se porez plaća samooporezivanjem, čini bruto prihod ostvaren u kvartalu umanjen za normirane troškove u dinarskom iznosu iz člana 12b stav 1. Zakona, ili iz člana 12b stav 2. Zakona uvećane za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu.

Uz član 15.

U članu 86. Zakona, koji se odnosi na poresku stopu kojom se oporezuju ostali prihodi, menja se stav 2. tako da saglasno tački 2) stopa poreza na prihode od ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, za koje se normirani troškovi priznaju u skladu sa članom 85. stav 5. tačka 2) podtačka (2), iznosi 10%.

Uz član 16.

U članu 87. Zakona vrši se pravnotehničko preciziranje odredaba u smislu pozivanja na odgovarajuće odredbe Zakona koje se odnose na poreske osnovice koje se kao oporezivi prihodi uračunavaju u dohodak koji se oporezuje godišnjim porezom.

Uz član 17.

U članu 92. Zakona, koji se odnosi na rok za podnošenje poreske prijave za godišnji porez na dohodak građana, dodaju se novi st. 2, 3. i 4. Saglasno predloženom rešenju, u cilju olakšavanja unosa podataka u poresku prijavu i izračunavanje poreske obaveze, Poreska uprava će unapred popuniti poresku prijavu i istu dostaviti poreskom obvezniku u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, sa iskazanim podacima o prihodima koje je fizičko lice ostvarilo od isplatilaca prihoda za koje su poreskom organu podnete odgovarajuće poreske prijave. Imajući u vidu da Poreska uprava ne raspolaže određenim podacima koji su potrebni za obračun godišnjeg poreza na dohodak građana (npr. broj izdržavanih članova domaćinstva i dr.), ova poreska prijava je delimično unapred popunjena. Fizičko lice bi imalo obavezu da izmeni i/ili dopuni poresku prijavu i istu podnese u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, a ukoliko poreski obveznik u zakonskom roku ne podnese poresku prijavu, Poreska uprava podnosi poresku prijavu za to lice.

Uz član 18.

Vrši se pravnotehničko preciziranje u članu 94. Zakona, u smislu da se brišu rokovi za podnošenje poreske prijave za lice koje u toku godine započne obavljanje delatnosti a koje se ne registruje kod organizacije koja vodi registar privrednih subjekata, kao i za preduzetnika koji je porez plaćao na stvarni prihod u godini koja prethodi godini za koju se vrši utvrđivanje poreza, a ispunjava uslove da bude paušalno oporezovan u tekućoj godini. Ovo iz razloga jer se rešenja o utvrđivanju poreske obaveze donose automatskim putem, a nakon donošenja rešenja o priznavanju prava na paušalno oporezivanje nije svrsishodno da se podnosi poreska prijava. Preduzetniku paušalcu rešenje o priznavanju prava na paušalno oporezivanje i visini poreske obaveze se donosi u toku januara (do 25. januara), a preduzetnik podnosi zahtev za paušalno oporezivanje u prethodnoj godini (do 31. oktobra) tako da je poresko rešenje za tekuću godinu već doneto pre 31. januara (kao roka za podnošenje poreske prijave).

Uz član 19.

U članu 95. Zakona koji se odnosi na podnošenje poreske prijave, vrši se izmena st. 6. i 7. Naime, preciziraju se prihodi za koje se poreska prijava sa obračunatim porezom koji se plaća samooporezivanja, podnosi se u roku od 30 dana od dana ostvarivanja prihoda. Izuzetno toga, poreska prijava za prihode od ugovorene naknade od autorskih i srodnih prava i ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, u kojoj se iskazuju opredeljeni normirani troškovi saglasno članu 56. stav 2. i članu 85. stav 5. tačka 2) ovog zakona, podnosi se u roku od 30 dana od isteka kvartala u kome su ti prihodi ostvareni.

Uz član 20.

U članu 98. Zakona, koji se odnosi na nadležnost poreskog organa, radi stvaranja uslova za adekvatnu primenu Zakona vrši se pravnotehnička izmena u delu podnošenja poreske prijave za godišnji porez na dohodak građana. Naime, kako se predlaže samooporezivanje kod godišnjeg poreza na dohodak građana, to se briše deo odredbe u tački 3) s obzirom da se poreska prijava podnosi preko portala Poreske uprave.

Uz član 21.

U članu 100. Zakona, koji se odnosi na prihode za koje se rešenjem poreskog organa utvrđuje i plaća porez, radi stvaranja uslova za adekvatnu primenu Zakona vrši se pravnotehnička izmena tako što se briše godišnji porez na dohodak građana.

Uz član 22.

U članu 100a Zakona, koji se odnosi na samooporezivanje, vrši se izmena stava 1. na način da se utvrđuje da se samooporezivanjem utvrđuju i plaćaju porezi na prihode koje isplaćuje isplatičar koji nije pravno lice, preduzetnik ili preduzetnik paušalac, i to, između ostalog, na prihode od ugovorene naknade od autorskih i srodnih prava i ugovorene naknade za izvršeni rad za koje se oporezivi prihod utvrđuje saglasno članu 55. stav 2. i članu 85. stav 5. tačka 2) Zakona, druge prihode iz člana 85. Zakona izuzev prihoda iz podtačke (1), kao i na dohodak koji se oporezuje godišnjim porezom na dohodak građana u skladu sa članom 87. Zakona.

Novododatim st. 7. i 8. navodi se da se porez na prihode od ugovorene naknade od autorskih i srodnih prava i ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, za koje je oporezivi prihod utvrđen saglasno članu 55. stav 2. i članu 85. stav 5. tačka 2) Zakona, plaća na prihod koji je obveznik ostvario u kvartalu, a da se po tom osnovu podnosi poreska prijava u kojoj se obveznik opredeljuje za jednu od poreskih osnovica utvrđenih prema članu 55. stav 2. i članu 85. stav 5. tačka 2) Zakona.

Uz član 23.

U članu 109. Zakona, koji se odnosi na način utvrđivanja poreza po rešenju, radi stvaranja uslova za adekvatnu primenu Zakona vrši se pravnotehnička izmena tako što se briše stav koji se odnosi godišnji porez na dohodak građana.

Uz član 24.

U članu 110. Zakona, koji se odnosi na dospelost poreza po rešenju, radi stvaranja uslova za adekvatnu primenu Zakona vrši se pravnotehnička izmena tako što se u tački 2) brišu reči koje se odnose na godišnji porez na dohodak građana.

Uz član 25.

Prelazna odredba u vezi sa usklađivanjem normiranih troškova u dinarskom iznosu godišnjim indeksom potrošačkih cena.

Uz član 26.

Prelazna odredba u vezi sa usklađivanjem neoporezivog iznosa zarade godišnjim indeksom potrošačkih cena.

Uz član 27.

Precizira se početak primene ovog zakona.

Uz član 28.

Predlaže se da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljinja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezrediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Očekuje se da će po osnovu povećanja mesečnog neoporezivog iznosa zarade biti smanjeni prihodi po osnovu poreza na zarade u iznosu od 10,6 milijardi

dinara, što se smatra opravdanim imajući u vidu efekte podsticanja zapošljavanja i prevođenje nelegalnog rada fizičkih lica u legalne tokove.

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

- 1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti? Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis?
- Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

Osnovni dokumenti javnih politika koji se sprovode su Revidirana fiskalna strategija za 2022. godinu sa projekcijama za 2023. i 2024. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 106/21 - u daljem tekstu: Revidirana fiskalna strategija), Fiskalna strategija za 2023. godinu sa projekcijama za 2024. i 2025. godinu (u daljem tekstu: Fiskalna strategija) i Program ekonomskih reformi za period od 2022. do 2024. godine (u daljem tekstu: Program ekonomskih reformi). Pored njih sprovodi se i Strategija zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine („Službeni glasnik RS”, br. 18/21 i 36/21-ispravka).

U pogledu fiskalnog okvira za period od 2022. do 2024. godine predviđen je nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada čime se dodatno rastereće privreda, odnosno povećava konkurentnost privatnog sektora.

Izmene i dopune Zakona o porezu na dohodak građana u prethodnom periodu bile su, između ostalog, usmerene na smanjenje poreskog opterećenja prihoda koje fizička lica ostvare po osnovu rada. U tom smislu, u poslednje tri godine vršeno je povećanje neoporezivog iznosa zarade, i to 2019. godine Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, broj 86/19) sa 15.300 na 16.300 dinara mesečno, 2020. godine Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, broj 153/20) sa 16.300 na 18.300 dinara mesečno, a 2021. godine Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, broj 118/21) sa 18.300 dinara na 19.300 dinara mesečno. Predloženim izmenama Zakona o porezu na dohodak građana vrši se dalje fiskalno rasterećenje prihoda od rada povećanjem neoporezivog iznosa sa 19.300 dinara na 21.217 dinara mesečno, sa primenom počev od 1. januara 2023. godine. Povećanjem neoporezivog iznosa zarade smanjuje se osnovica poreza na zaradu pa i iznos poreza koji se plaća po tom osnovu. Na taj način obezbeđuje se manje fiskalno opterećenje prihoda koje fizička lica ostvare po osnovu rada.

U navedenim Fiskalnim strategijama navedeno je da će fiskalna politika u narednom periodu biti fokusirana na nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada čime se dodatno rastereće privreda, odnosno povećava konkurentnost privatnog sektora.

Program ekonomskih reformi sadrži srednjoročni okvir makroekonomske i fiskalne politike kao i detaljan prikaz strukturnih reformi koje treba da doprinesu povećanju konkurenčnosti nacionalne ekonomije, stvaranju privrednog rasta i razvoja, kreiranju novih radnih mesta i uslova za bolji život građana.

Prema Programu ekonomskih reformi, koji se u velikoj meri oslanja na navedene Fiskalne strategije, strukturne reforme, u skladu sa smernicama Evropske komisije, organizovane su u 11 ključnih oblasti: upravljanje javnim finansijama; zelena tranzicija; digitalna transformacija; istraživanje, razvoj i inovacije; reforme u oblasti ekonomskih integracija; reforme transportnog tržišta; poljoprivreda, industrija i

usluge; obrazovanje i veštine; socijalna zaštita i inkluzija; sistemi zdravstvene zaštite, a prikazane su u 21 strukturnoj reformi.

U Strategiji zapošljavanja navedeno je da je potrebno ostvariti kontinuitet u sprovođenju politike zapošljavanja, a kao jedan od ključnih problema koje je potrebno rešiti sprovodenjem ove strategije je i visoko poresko opterećenje zarada.

Predloženim izmenama i dopunama Zakona stvaraju se uslovi za postizanje ciljeva koji su postavljeni u navedenim dokumentima javnih politika.

U cilju nastavka smanjenja ukupnog fiskalnog opterećenja rada predloženo je povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 19.300 dinara na 21.712 dinara mesečno. Na ovaj način smanjuje se osnovica poreza na zaradu pa i iznos poreza po tom osnovu. Ovim se obezbeđuje manje fiskalno opterećenje prihoda koje fizička lica ostvaruju po osnovu rada.

Kako bi se postigao kontinuitet u sprovođenju politike zapošljavanja, predloženim izmenama i dopunama zakona produžen je period primene postojećih olakšica za zapošljavanje novih lica u vidu prava na povraćaj dela plaćenog poreza po osnovu zarade novozaposlenog lica u procentu od 65% do 75%, sa 31. decembra 2022. godine na 31. decembar 2023. godine.

2) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Osnovni dokumenti javnih politika koji su od značaja za predložene izmene i dopune su navedena Revidirana fiskalna strategija za 2022. godinu, Fiskalna strategija za 2023. godinu i Program ekonomskih reformi.

Kako je Revidiranom fiskalnom strategijom i Fiskalnom strategijom predviđen nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada, predloženo je povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 19.300 dinara na 21.712 dinara mesečno. Na ovaj način smanjuje se poreska osnovica, pa i iznos poreza, kao i poresko opterećenje po osnovu zarade, odnosno prihoda po osnovu rada.

U Programu ekonomskih reformi u vezi sa srednjoročnim i makroekonomskim scenarijem, navedeno je, između ostalog, da će se nakon donesenih mera u pravcu poreskog rasterećenja rada nastaviti smanjivanje broja zaposlenih u sivoj zoni i njihovo prevođenje u kontigent formalno zaposlenih. Producenjem perioda važenja postojećih olakšica za zapošljavanje novozaposlenih lica daje se podsticaj zapošljavanju i postiže se efikasnija borba protiv sive ekonomije.

Postojeće olakšice su koncipirane na način da daju podsticaj zapošljavanju novih lica kroz povraćaj dela plaćenih poreza po osnovu zarade novozaposlenog lica. Ova olakšica je u sadejstvu sa istovrsnom olakšicom koja je propisana u oblasti doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, čiji je period primene produžen saglasno zakonu kojim se uređuje oblast doprinosa. Na ovaj način se realizuje kontinuitet u sprovođenju politike zapošljavanja, što je navedeno u Strategiji zapošljavanja.

Navedena strategija je od značaja za izmene i dopune zakona, jer daje smernice u pogledu mera koje je potrebno definisati zakonskim izmenama.

**3) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose?
Predstaviti uzroke i posledice problema.**

Postojeće olakšice za zapošljavanje mogle bi da budu iskorišćene u većem obimu, pa je predloženo produženje perioda njihovog važenja sa 2022. godine na 2023. godinu.

4) Koja se promena predlaže? Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Predlaže se povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 19.300 dinara na 21.712 dinara

mesečno, što će dovesti do smanjenja fiskalnog opterećenja prihoda po osnovu rada. Propisivanje višeg neoporezivog iznosa zarade je u skladu sa opredeljenim ciljevima iz Revidirane fiskalne strategije, Fiskalne strategije i Programa ekonomskih reformi.

Predloženo je i produženje perioda primene postojećih poreskih olakšica za zapošljavanje novih lica u vidu prava na povraćaj dela plaćenog poreza po osnovu zarade novozaposlenog lica u procentu od 65% do 75%, sa 31. decembra 2022. godine na 31. decembar 2023. godine. Ove mere podsticaja za zapošljavanje nezaposlenih lica odnose se na lica koji su na evidenciji kod Nacionalne službe za zapošljavanje, i za veliki broj poslodavaca koji su ih koristili u prethodnom periodu predstavlja značajnu finansijsku olakšicu u poslovanju.

Prema podacima Poreske uprave ove olakšice je koristilo 2019. godine oko 24.500 poslodavaca za oko 71.500 zaposlenih, 2020. godine oko 21.000 poslodavaca za nešto više od 59.000 zaposlenih, 2021. godine oko 21.000 poslodavaca za nešto više od 61.000 zaposlenih i u prvoj polovini 2022. godine nešto više od 16.000 poslodavaca za oko 46.000 zaposlenih.

Olakšica	2019. godina		2020. godina	
	Broj poslodavaca	Broj fizičkih lica	Broj poslodavaca	Broj fizičkih lica
21v ZPDG i 45 ZDOSO (ukupno)	22,188	58,390	18,942	48,467
21d ZPDG i 45v ZDOSO (OL 21)	2,223	13,038	1,754	10,579

Olakšica	2021. godina		01.2022 - 06.2022.	
	Broj poslodavaca	Broj fizičkih lica	Broj poslodavaca	Broj fizičkih lica
21v ZPDG i 45 ZDOSO (ukupno)	19,206	50,748	15,268	38,527
21d ZPDG i 45v ZDOSO (OL 21)	1,588	10,454	1,263	7,426

Imajući u vidu navedene podatke, u 2020. i 2021. godini došlo je do smanjenja i broja poslodavaca i broja zaposlenih za koje su poslodavci koristili olakšice, što je verovatno posledica pandemije Kovid-19 i otežanih uslova poslovanja svih privrednih subjekata. Na osnovu podataka za prvo polugodište 2022. godine, očekuje se veći broj poslodavaca koji će koristiti olakšice i veći broj zaposlenih za koje će poslodavac koristiti olakšice za zapošljavanje.

Predloženim rešenjem postiže se kontinuitet u korišćenju olakšica, što je naročito važno za poslodavce u planiranju troškova poslovanja.

Oporezivanje prihoda fizičkih lica koja ostvaruju prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorenih naknada za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, saglasno sporazumu koji je kroz aktivnosti Radne grupe postignut sa predstavnicima udruženja koja predstavljaju radnike na internetu, uređuje se na način kojim se omogućava da lica koja ostvaruju predmetne prihode mogu da se opredеле za jedan od dva alternativna načina utvrđivanja poreske osnovice po osnovu poreza na dohodak građana. Fizička lica pod jednakim uslovima mogu da se opredеле za način

utvrđivanja poreske osnovice, bilo da se opredede za priznavanje normiranih troškova u dinarskom iznosu 96.000 dinara kvartalno i plaćanje poreza po stopi od 20% ili da se opredede za priznavanje normiranih troškova u dinarskom iznosu 57.900 dinara kvartalno uvećаниh za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu i plaćanje poreza po stopi od 10%. Ukazujemo da ovakav način opredeljenja za normirane troškove u dinarskom iznosu i s tim u vezi utvrđivanje poreske osnovice je od značaja i za opredeljenje u pogledu obaveze plaćanja doprinosu za obavezno socijalno osiguranje, što je predmet uređenja zakonom kojim se uređuje ta oblast. U vezi sa plaćanjem poreza na dohodak građana, predloženim zakonskim rešenjem daje se mogućnost da obveznici posebno za svaki kvartal utvrđuju i plaćaju porez na jednu od dve poreske osnovice za koju se opredede, pri čemu za svaki kvartal mogu da se opredede za drugu osnovicu nezavisno od izabrane osnovice za prethodni kvartal. Predloženim zakonskim rešenjem obezbeđuje se da obveznici mogu poreski da planiraju i optimizuju svoje poreske obaveze, pojednostavljuje se postupak izmirivanja poreske obaveze i smanjuju se troškovi obveznika.

- 5) Na koje ciljne grupe će uticati predložena izmena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predložena rešenja uticaće na poslodavce kao i na fizička lica koja nisu zaposlena i radno angažovana.

Kroz povećanje neoporezivog iznosa zarade stvorije se uslovi za dalje fiskalno rasterećenje zarade, čime se stvaraju prepostavke za stimulisanje novih zapošljavanja i smanjenja nezaposlenosti.

Takođe, produženjem postojećih olakšica poslodavcima iz privatnog sektora daje se mogućnost da nastave sa korišćenjem postojećih fiskalnih podsticaja, u cilju stvaranja prepostavki kako bi se investiralo u radna mesta i zapošljavalo više lica.

Predložena rešenja uticaće na fizička lica koja ostvaruju prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem. Saglasno sporazumu koji je kroz aktivnosti Radne grupe postignut sa predstvincima udruženja koja predstavljaju radnike na internetu, poreska obaveza uređuje se na način kojim se omogućava da lica koja ostvaruju predmetne prihode mogu da se opredede za jedan od dva alternativna načina utvrđivanja poreske osnovice po osnovu poreza na dohodak građana i u skladu sa tim imaju poresku obavezu u određenom iznosu.

- 6) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla u potpunosti ostvariti promena predložena ovim zakonom.

- 7) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona. Primenom važećih propisa nemoguće je ostvarivanje željenih izmena u potpunosti, što je i razlog za donošenje ovog zakona.

- 8) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).

U slučaju nedonošenja ovog zakona bilo bi onemogućeno dalje fiskalno rasterećenje poreskih obveznika i stvaranje podsticajnog okruženja za poslovanje privrednih subjekata.

- 9) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

U ovom trenutku nije moguće primeniti iskustvo drugih država, imajući u vidu da se radi o doprinosu stvaranju podsticajnog okruženja za poslovanje privrednih subjekata setom različitih olakšica i oslobođenja koje su prilagođene potrebama domaćeg privrednog ambijenta.

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

- 1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Kao glavni ciljevi i smernice ekonomске politike u narednom periodu, imajući u vidu pomenuta osnovna dokumenta javne politike, opределjeno je da će fiskalna politika u narednom periodu biti fokusirana na nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada čime se dodatno rasterećuje privreda, odnosno povećava konkurentnost privatnog sektora. Mere fiskalne prirode koje su obuhvaćene kroz predložene izmene zakona predstavljaju aktivnosti čiji normativni okvir treba da stvari uslove za planirano stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta za poslovanje privrednih subjekata i povećanje zaposlenosti.

- 2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opštег cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Predmetnom promenom je potrebno doprineti dodatnom rasterećenju privrede, povećanju konkurenčnosti nacionalne ekonomije, stvaranju uslova za privredni rast i razvoj, kreiranju novih radnih mesta i borbi protiv sive ekonomije.

- 3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritetnim ciljevima Vlade?

Opšti i posebni ciljevi su usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika, i to prvenstveno sa Revidiranim fiskalnom strategijom, Fiskalnom strategijom i Programom ekonomskih reformi, kao i Strategijom zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine.

- 4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Ostvarivanje opštih odnosno posebnih ciljeva koji žele da se postignu će moći da se oceni praćenjem kretanja zaposlenosti, kao i brojem poslodavaca koji započinju sa korišćenjem olakšica i oslobođenja.

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

- 1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo“ opcija?

„Status quo“ opcija nije razmatrana, imajući u vidu da je potrebno dalje fiskalno rasterećenje poreskih obveznika i stvaranje podsticajnog okruženja za poslovanje privrednih subjekata. U odabiru opcija tražilo se najoptimalnije rešenje za ostvarenje postavljenih ciljeva.

- 2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

S obzirom na to da su predložena rešenja normativnog karaktera ne postoji mogućnost da se postavljeni ciljevi ostvare bez donošenja zakona, pa nisu razmatrane druge opcije.

- 3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Sve predložene izmene su podsticajnog karaktera. Producenjem postojećih olakšica dao bi se dodatni podsticaj poslodavcima da zapošljavaju nova lica. Povećanjem neoporezivog dela zarade smanjilo bi se poresko opterećenje zarada. Poreskim obuhvatom prihoda od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem omogućava se plaćanje poreskih obaveza na poresku osnovicu koja se utvrđuje uz priznavanje propisanih normiranih troškova u dinarskom iznosu na kvartalnom nivou od 96.000 dinara ili 57.900 dinara, čime se u znatnoj meri utiče na visinu prihoda koji se oporezuju.

- 4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

U okviru predloženih rešenja nisu identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere.

- 5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona. Promena se ne može postići sprovođenjem informativno-edukativnih mera.

- 6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Imajući u vidu da su predložena rešenja normativna materija, nema mogućnosti da se željeni ciljevi postignu bez donošenja zakona, odnosno bez intervencije javnog sektora.

- 7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Nadležni organi poseduju resurse za sprovođenje predloženih izmena.

- 8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Smanjenjem fiskalnog opterećenja prihoda po osnovu rada i uvođenjem podsticajnih mera postiglo bi se dalje stvaranje povoljnog ambijenta za poslovanje privrednih subjekata.

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

- 1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Povećanje neoporezivog cenzusa će imati negativan efekat na prihode od poreza na zarade, ali se očekuje da kroz povećanje zarada i rast zaposlenosti i s tim u vezi plaćanjem javnih prihoda bude nadoknađen ovaj gubitak.

- 2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

- 3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

/

- 4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

/

- 5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

/

- 6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

/

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

- 1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Predloženo rešenje u delu povećanja neoporezivog iznosa zarade imaće za posledicu smanjenje troškova u privredi jer se primenom te mera omogućava manje fiskalno opterećenje prihoda po osnovu rada.

Pored toga, predloženim produženjem perioda primene postojećih olakšica za zapošljavanje takođe će se uticati na smanjenje troškova u privredi, tj. za poslodavce koji budu koristili te mere.

Predložena rešenja uticaće na fizička lica koja ostvaruju prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem. Saglasno sporazumu koji je kroz aktivnosti Radne grupe postignut sa predstavnicima udruženja koja predstavljaju radnike na internetu, poreska obaveza uređuje se na način kojim se omogućava da lica koja ostvaruju predmetne prihode mogu da se opredеле za jedan od dva alternativna načina utvrđivanja poreske osnovice po osnovu poreza na dohodak građana i u skladu sa tim utiču na visinu poreske obaveze koju imaju po osnovu ostvarenih prihoda.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Smanjenjem fiskalnog opterećenja prihoda po osnovu rada i produženjem perioda primene postojećih olakšica za zapošljavanje poslodavci će imati manji trošak poslovanja, što bi trebalo da ima povoljan efekat na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu. Takođe, i po osnovu prihoda od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, imajući u vidu način utvrđivanja poreske obaveze i u skladu sa tim visinu fiskalnog opterećenja, trebalo bi očekivati da predložena rešenja imaju povoljan efekat na konkurentnost tih subjekata prvenstveno na inostranom tržištu.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurenциje i na koji način?

Predložene izmene bi trebalo da imaju povoljan uticaj na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Produženje perioda primene postojećih olakšica kao i mera u pogledu oporezivanja prihoda fizičkih lica od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, od kojih lica značajan broj predstavljaju radnici u oblasti informacionih tehnologija, trebalo bi da podsticajno utiče na razvoj inovacionih delatnosti, kao i delatnosti istraživanja i razvoja.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

/

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Predmetnim zakonom ne uređuje se radnopravni status zaposlenih i poslodavaca.

Jedan od ciljeva izmena i dopuna zakona je borba protiv „sive ekonomije”, odnosno stvaranje uslova za efikasnije suzbijanje nelegalnog rada fizičkih lica podsticanjem zapošljavanja. Postojeće olakšice za zapošljavanje kojima je produžen period primene pomoći će u ostvarenju tog cilja.

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

- 1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Predložena zakonska rešenja ne stvaraju dodatne troškove građanima i privredi.

Predloženo rešenje u delu povećanja neoporezivog iznosa zarade imaće za posledicu smanjenje troškova u privredi jer se primenom te mere omogućava manje fiskalno opterećenje prihoda po osnovu rada.

Pored toga, predloženim produženjem perioda primene poreskih olakšica u vidu umanjenja za deo plaćenog poreza na zarade novozaposlenih lica takođe će se uticati na smanjenje troškova u privredi, tj. za poslodavce koji budu koristili te mere.

- 2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preuzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Predložena rešenja nisu koncipirana tako da podstiču neku specifičnu grupu populacije i imaju za cilj razvoj povoljnog poslovног ambijenta za poslovanje privrednih subjekata.

- 3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mлади, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interna raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

/

- 4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Predložena rešenja ne stvaraju troškove ni građanima ni privredi, s obzirom da imaju za cilj dalje stvaranje uslova za priliv investicija, zapošljavanje i privredni rast kroz obezbeđivanje povoljnijih uslova privređivanja rasterećenjem privrednih subjekata.

Pored toga, predloženim rešenjima podstiče se legalno zapošljavanje i samim tim poboljšanje položaja lica koja su nezaposlena.

- 5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktnе ili indirektnе diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orientacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Predložena rešenja omogućavaju ravnopravan tretman i ne dovode do diskriminacije.

- 6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

/

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Predložena rešenja nisu koncipirana tako da podstiču razvoj određenog regiona, već tako da se primenjuju na celokupnoj teritoriji Republike Srbije.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Ne očekuje se uticaj na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja.

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Izabranom opcijom ne uvode se organizacione, upravljačke ili institucionalne promene.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Poreska uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije. Sektor Poreske uprave koji je nadležan za informacione i komunikacione tehnologije može potrebno proširenje softvera da pokrije iz redovnih sredstava namenjenih za održavanje. Predloženim uvođenjem plaćanja godišnjeg poreza na dohodak građana samooporezivanjem smanjuju se troškovi administriranja.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovedi?

Za realizaciju nije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija je u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabranom opcijom povećava se pravna sigurnost obveznika. Definisanjem jasnih uslova za ostvarivanje olakšica za zapošljavanje doprinosi se većoj pravnoj sigurnosti poreskih obveznika i izvesnosti u pogledu elemenata poreskopravnog odnosa.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Izabrana opcija, kojom se jasno uređuje ostvarivanje prava i obaveza poreskih obveznika u delu poreskih podsticaja, rokova za podnošenje poreskih prijava, načina utvrđivanja visine poreske obaveze, utiče se na odgovornost i transparentnost rada javne uprave koja u pogledu prava i obaveze iz poreskopravnog odnosa primenjuje odredbe zakona i drugih propisa saglasno načelu zakonitosti.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njenu kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njenu održivost?

Potrebno je izvršiti izmene i dopune aplikativnih softvera za podnošenje i administraciju poreskih prijava i za primenu izmena od strane zaposlenih radnika, kao i sačinjavanje odgovarajućih uputstava, instrukcija i dr.

Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosioce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Predložena rešenja imaju za cilj dalje stvaranje uslova za priliv investicija, zapošljavanje i privredni rast kroz obezbeđivanje povoljnijih uslova privređivanja rasterećenjem privrednih subjekata. Pozitivne posledice donošenja ovog zakona odnose se na stvaranje uslova za zapošljavanje. Pored toga, predloženim rešenjima podstiče se legalno zapošljavanje i samim tim poboljšanje položaja lica koja su nezaposlena. Predložen način oporezivanja prihoda fizičkih lica koja ostvaruju prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, kao i po osnovu ugovorenih naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem, rezultat je sporazuma koji je kroz aktivnosti Radne grupe postignut sa predstavnicima udruženja radnika na internetu.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

/

2) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

/

Informacije o sprovedenim konsultacijama:

U pogledu primene predloženih zakonskih rešenja u toku izrade Nacrta zakona izvršene su konsultacije sa Poreskom upravom, kao relevantnim organom državne uprave od koje je dobijeno pozitivno mišljenje.

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim organima, tako da je zainteresovanim stranama pružena prilika da se izjasne o predloženom zakonu.

Informacije o bitnim elementima administrativnog postupka koji se uređuje propisom:

U vezi sa informacijama o bitnim elementima administrativnog postupka koji se uređuje propisom, prilažu se popunjeni obrasci.

**VI. PREGLED ODREDABA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA
KOJE SE MENjAJU, ODNOSNO DOPUNjUJU**

Član 5.

Godišnji porez na dohodak građana plaća se po rešenju nadležnog poreskog organa SAMOOPOREZIVANjEM na dohodak ostvaren u kalendarskoj godini, u skladu sa ovim zakonom.

Član 12a

Dinarski iznosi iz člana 9. stav 1. tač. 9), 12), 13), 29), 30) i 31), ČLANA 12B ST. 1. I 2, člana 15a st. 2, 4. i 5, člana 18. stav 1. tač. 1), 2), 5), 7), 8), 9) i 9a), člana 21a stav 2, člana 83. stav 4. tačka 1) i člana 85. stav 1. tačka 11) ovog zakona usklađuju se godišnjim indeksom potrošačkih cena u kalendarskoj godini koja prethodi godini u kojoj se usklađivanje vrši, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Dinarski iznosi mesečnih zarada iz člana 15v st. 5. i 6. ovog zakona predstavljaju iznos dve, odnosno tri prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene, odnosno ostvarene u periodu za prethodnih 12 meseci počev od meseca septembra u tekućoj godini, za koji period su objavljeni podaci republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Usklađene dinarske iznose iz stava 1. ovog člana objavljuje Vlada.

Dinarske iznose iz stava 2. ovog člana objavljuje Vlada.

Iznosi iz st. 1. i 2. ovog člana objavljuju se svake godine, a primenjuju se od prvog dana narednog meseca po objavlјivanju tih iznosa.

Član 12b

~~Normirani troškovi iz člana 56. stav 2. i člana 85. stav 5. tačka 2) ovog zakona po osnovu prihoda koji obveznik ostvari u kvartalu, priznaju se u visini trostrukog iznosa iz člana 15a stav 2. ovog zakona.~~

NORMIRANI TROŠKOVI U DINARSKOM IZNOSU IZ ČLANA 56. STAV 2. TAČKA 1) I ČLANA 85. STAV 5. TAČKA 2) PODTAČKA (1) OVOG ZAKONA PO OSNOVU PRIHODA KOJI FIZIČKO LICE OSTVARI U KVARTALU, PRIZNAJU SE U VISINI OD 96.000 DINARA.

NORMIRANI TROŠKOVI U DINARSKOM IZNOSU IZ ČLANA 56. STAV 2. TAČKA 2) I ČLANA 85. STAV 5. TAČKA 2) PODTAČKA (2) OVOG ZAKONA PO OSNOVU PRIHODA KOJI FIZIČKO LICE OSTVARI U KVARTALU, PRIZNAJU SE U VISINI OD 57.900 DINARA.

Obvezniku koji u istom kvartalu ostvari i prihode od autorskih i srodnih prava i prihode po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad, na koje se porez plaća samooporezivanjem, po osnovu ukupnog iznosa tih prihoda priznaju se normirani troškovi u visini iz stava 1. ST. 1. I 2. ovog člana.

Član 13.

Pod zaradom u smislu ovog zakona, smatra se zarada koja se ostvaruje po osnovu radnog odnosa, definisana zakonom kojim se uređuju radni odnosi i druga primanja zaposlenog.

Zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju se i ugovorena naknada i druga primanja koja se ostvaruju obavljanjem privremenih i povremenih poslova na osnovu ugovora zaključenog neposredno sa poslodavcem, kao i na osnovu ugovora

zaključenog preko omladinske ili studentske zadruge, osim sa licem do navršenih 26 godina života, ako je na školovanju u ustanovama srednjeg, višeg i visokog obrazovanja.

Zaradom, u smislu ovog zakona, smatra se i isplaćena lična zarada preduzetnika I PREDUZETNIKA POLjOPRIVREDNIKA utvrđena u skladu sa ovim zakonom.

Zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju se i primanja koja zaposleni u vezi sa radom kod domaćeg poslodavca ostvari od lica, koje se u smislu zakona koji uređuje porez na dobit pravnih lica, smatra povezanim licem s poslodavcem (u daljem tekstu: povezano lice).

Zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju se i primanja u vezi sa radom kod poslodavca koja po osnovu prava iz radnog odnosa lice ostvari po prestanku radnog odnosa.

Član 15a

Osnovicu poreza na zarade iz čl. 13. do 14b ovog zakona čini isplaćena, odnosno ostvarena zarada.

Osnovicu poreza na zarade čini zarada iz člana 13. st. 1. i 3, čl. 14. do 14b i člana 15b ovog zakona, umanjena za iznos od ~~49.300~~ dinara 21.712 DINARA mesečno za lice koje radi sa punim radnim vremenom.

Za lice koje radi sa nepunim radnim vremenom, umanjenje iz stava 2. ovog člana je srazmerno radnom vremenu tog lica u odnosu na puno radno vreme.

Kad lice ostvaruje puno radno vreme kod dva ili više poslodavaca, umanjenje iz stava 2. ovog člana vrši svaki poslodavac srazmerno radnom vremenu kod poslodavca u odnosu na puno radno vreme, s tim što ukupno umanjenje iznosi ~~49.300~~ dinara 21.712 DINARA mesečno.

Kad lice ostvaruje nepuno radno vreme kod dva ili više poslodavaca, svaki poslodavac vrši umanjenje srazmerno radnom vremenu kod poslodavca u odnosu na ukupno radno vreme, s tim što zbir umanjenja mora biti manji od ~~49.300~~ dinara 21.712 DINARA mesečno, odnosno srazmerno ukupnom radnom vremenu lica u odnosu na puno radno vreme.

Izuzetno od st. 1. do 5. ovog člana, osnovicu poreza na zarade lica za koje domaće pravno lice plaća porez saglasno članu 99. stav 3. ovog zakona, čini iznos koji je domaće pravno lice isplatilo poslodavcu iz druge države kao naknadu troškova za rad lica koje je upućeno, odnosno poslatno na rad kod domaćeg pravnog lica.

Način i postupak obračunavanja poreza na zarade iz st. 2. do 5. ovog člana i dostavljanje podataka Poreskoj upravi bliže uređuje ministar.

Član 15v

Osnovicu poreza na zarade za novonastanjenog obveznika, za zaradu koju ostvaruje po osnovu radnog odnosa na neodređeno vreme sa kvalifikovanim poslodavcem, pri čemu zasniva radni odnos na radnom mestu za koje postoji potreba da lice ima posebno stručno obrazovanje i za kojim postoji potreba koja se ne može lako zadovoljiti na domaćem tržištu rada, čini osnovica iz člana 15a stav 2. ovog zakona umanjena za 70%.

Kvalifikovani poslodavac iz stava 1. ovog člana je poslodavac koji je rezident Republike i koji se, u smislu odredaba zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, ne može smatrati povezanim licem sa poslodavcem kod koga je novonastanjeni obveznik prethodno bio zaposlen.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, kvalifikovanim poslodavcем smatra se bilo koji poslodavac rezident Republike, koji zasnije radni odnos sa novonastanjenim obveznikom koji je od 1990. godine barem tri godine ispunjavao uslove iz člana 7. stav 2. tačka 1) ovog zakona da se smatra rezidentom Republike.

Novonastanjenim obveznikom iz stava 1. ovog člana smatra se obveznik koji:

1) u periodu od 24 meseca koji prethode danu zaključenja ugovora o radu sa kvalifikovanim poslodavcem, nije pretežno boravio na teritoriji Republike; , ILI

2) u momentu zaključenja ugovora o radu sa kvalifikovanim poslodavcem ima manje od 40 godina života, a koji je u periodu od 12 meseci koji prethode zaključenju ugovora o radu sa kvalifikovanim poslodavcem pretežno boravio van teritorije Republike radi daljeg školovanja, odnosno stručnog usavršavanja.

Smatra se da su uslovi u pogledu radnog mesta i posebnog stručnog obrazovanja iz stava 1. ovog člana ispunjeni ukoliko je mesečna zarada koju novonastanjeni obveznik iz stava 4. tačka 1) ovog člana ostvaruje veća od 264.684 dinara.

Smatra se da su uslovi u pogledu radnog mesta i posebnog stručnog obrazovanja iz stava 1. ovog člana ispunjeni ukoliko je mesečna zarada koju novonastanjeni obveznik iz stava 4. tačka 2) ovog člana ostvaruje veća od 176.456 dinara.

Pravo na umanjenje osnovice iz stava 1. ovog člana ima onaj novonastanjeni obveznik koji se istovremeno sa zasnivanjem radnog odnosa ili u razumnom roku po zasnivanju radnog odnosa, nastanjuje na teritoriji Republike i koji ispunjava uslov da se smatra njenim poreskim rezidentom po osnovu centra poslovnih i životnih interesa na teritoriji Republike, kao i njenim poreskim rezidentom za potrebe primene ugovora o izbegavanju dvostrukog oporezivanja koje Republika primenjuje sa drugim državama.

Pravo na umanjenje osnovice iz stava 1. ovog člana ostvaruje se za period od pet godina od dana zaključenja ugovora o radu, ukoliko su ispunjeni uslovi iz st. 5, 6, i 7. ovog člana koji se odnose na radno mesto, odnosno na novonastanjenog obveznika tokom tog perioda, nezavisno od promene poslodavaca.

Pravo iz stava 1. ovog člana novonastanjeni obveznik ostvaruje počevši od prve zarade isplaćene za mesec u kome su od nadležnog organa pribavljeni dokazi o ispunjenosti uslova utvrđenih ovim članom.

Iznos umanjenja u visini od 70% za potrebe utvrđivanja osnovice na koju se plaća porez na zaradu iz stava 1. ovog člana, predstavlja deo zarade koju novonastanjeni obveznik ostvari od kvalifikovanog poslodavca a na koji se ne plaća porez na zarade na način utvrđen ovim članom.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže uređuje način ostvarivanja prava iz ovog člana.

Član 21v

Poslodavac - pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, koji zaposli novo lice ima pravo na povraćaj dela plaćenog poreza na zaradu za novozaposleno lice, isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2022. godine 2023. GODINE.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi, koje je prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obveznog socijalnog osiguranja i koje je pre zasnivanja radnog odnosa kod Nacionalne službe za zapošljavanje bilo bez prekida prijavljeno kao nezaposleno najmanje šest meseci, a lice koje se smatra pripravnikom najmanje tri meseca.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana ne smatra se lice koje je pre zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod poslodavca koji je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, odnosno kod poslodavca koji bi, da nije

prestao da postoji, bio povezano lice sa poslodavcem kod koga novozaposleno lice zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može ostvariti poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih kod poslodavca u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. marta 2014. godine.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može da koristi i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. marta 2014. godine.

Poslodavac ima pravo na povraćaj plaćenog poreza iz stava 1. ovog člana, i to:

- 1) 65% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje jednim, a najviše sa devet novozaposlenih lica;
- 2) 70% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 10, a najviše sa 99 novozaposlenih lica;
- 3) 75% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 100 novozaposlenih lica.

Povraćaj plaćenog poreza iz stava 6. ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za povraćaj nadležnom poreskom organu.

Zahtev za povraćaj plaćenog poreza iz stava 7. ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari poresku olakšicu iz ovog člana.

Poresku olakšicu iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, Zaštitnik građana, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Državna revizorska institucija, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Agencija za borbu protiv korupcije, Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, Komisija za zaštitu konkurenčije, Komisija za hartije od vrednosti, Fiskalni savet, Republička radiodifuzna agencija, Agencija za energetiku Republike Srbije i druge javne agencije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava.

Obrazac iz stava 8. ovog člana i njegovu sadržinu propisuje ministar.

Član 21d

Poslodavac - pravno lice koje se, u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, razvrstava u mikro i mala pravna lica, kao i preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, koji zasnuje radni odnos sa najmanje dva nova lica, ima pravo na povraćaj 75% plaćenog poreza na zaradu za novozaposleno lice, isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2022. godine-2023. GODINE.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi, koje je prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obveznog socijalnog osiguranja i koje je pre zasnivanja radnog odnosa kod Nacionalne službe za zapošljavanje bilo bez prekida prijavljeno kao nezaposleno najmanje šest meseci, a lice koje se smatra pripravnikom najmanje tri meseca.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana ne smatra se lice koje je pre zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod poslodavca koji je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, odnosno kod poslodavca koji bi, da nije prestao da postoji, bio povezano lice sa poslodavcem kod koga novozaposleno lice zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Poslodavac koji od 1. januara 2016. godine zasnuje radni odnos sa jednim novozaposlenim, pa u narednom periodu zasnuje radni odnos i sa drugim novozaposlenim licem, može da koristi poresku olakšicu za prvog novozaposlenog tek po zasnivanju radnog odnosa sa drugim novozaposlenim licem, s tim da pravo na

povraćaj plaćenog poreza za prvog novozaposlenog može da ostvari za zaradu koju je tom licu isplatio za mesec u kome je stekao uslov za korišćenje poreske olakšice.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može da ostvari poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih najmanje za dva u odnosu na broj zaposlenih koji je poslodavac imao na dan 31. oktobra 2015. godine.

Ako je u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine poslodavac povećao broj zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. oktobra 2015. godine, poresku olakšicu za novozaposlene sa kojima je zasnovao radni odnos od 1. januara 2016. godine može da koristi počev od meseca u kome je stekao uslov za korišćenje poreske olakšice.

Ako je u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine poslodavac smanjio broj zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. oktobra 2015. godine, poresku olakšicu za novozaposlene sa čijim zasnivanjem radnog odnosa poveća broj zaposlenih u odnosu na broj koji bi bio da nije smanjio broj zaposlenih u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine, može da koristi počev od meseca u kome je stekao uslov za korišćenje poreske olakšice.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može da koristi i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. oktobra 2015. godine.

Povraćaj plaćenog poreza iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za povraćaj nadležnom poreskom organu.

Zahtev za povraćaj plaćenog poreza iz stava 9. ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari poresku olakšicu iz ovog člana.

Poresku olakšicu iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, javne agencije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava.

Obrazac iz stava 10. ovog člana i njegovu sadržinu propisuje ministar.

Član 33a

Preduzetnik i preduzetnik poljoprivrednik može da se opredeli za isplatu lične zarade.

Ličnom zaradom iz stava 1. ovog člana, u smislu ovog zakona, smatra se novčani iznos koji obveznik iz stava 1. ovog člana, isplati i evidentira u poslovnim knjigama kao svoje mesečno lično primanje uvećan za pripadajuće obaveze iz zarade.

Obveznik iz stava 1. ovog člana koji se opredeli za isplatu lične zarade, dužan je da u elektronskom obliku, preko portala Poreske uprave dostavi obaveštenje o svom opredeljenju da vrši isplatu lične zarade.

Lice koje započne obavljanje delatnosti, obaveštenje o opredeljenju da vrši isplatu lične zarade podnosi isključivo u momentu registracije nadležnoj organizaciji koja vodi registar privrednih subjekata, koja će taj zahtev proslediti Poreskoj upravi.

~~Izuzetno od stava 4. ovog člana, lica koja se ne registruju kod organizacije koja vodi registar privrednih subjekata, obaveštenje o opredeljenju da vrše isplatu lične zarade podnose Poreskoj upravi u roku od pet dana od dana registracije, u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave.~~

IZUZETNO OD STAVA 4. OVOG ČLANA, LICA KOJA SE NE REGISTRUJU KOD ORGANIZACIJE KOJA VODI REGISTAR PRIVREDNIH SUBJEKATA, OBAVEŠTENJE O OPREDELJENJU DA VRŠE ISPLATU LIČNE ZARADE PODNOSE

U ELEKTRONSKOM OBLIKU PREKO PORTALA PORESKE UPRAVE, U ROKU OD PET DANA OD DANA REGISTRACIJE U PORESKOJ UPRAVI, ODNOSNO DANA DODELE PORESKOG IDENTIFIKACIONOG BROJA (U DALJEM TEKSTU: PIB) A NAJKASNIJE DO 31. DECEMBRA TEKUĆE GODINE.

Obaveštenje iz stava 3. ovog člana dostavlja se najkasnije do 15. decembra tekuće godine za period od 1. januara naredne godine.

Obveznik iz stava 1. ovog člana koji se opredeli za isplatu lične zarade, ovakvo opredeljenje ne može da menja tokom poreskog perioda.

Ako se obveznik iz stava 1. ovog člana opredeli da prestane sa isplatom lične zarade, dužan je da o tome u elektronском облику, preko portala Poreske uprave dostavi obaveštenje do 15. decembra tekuće godine.

U slučaju iz stava 8. ovog člana, obveznik iz stava 1. ovog člana od 1. januara godine koja sledi godini u kojoj je dostavio obaveštenje nadležnom poreskom organu nije dužan da vrši isplatu lične zarade.

Član 42.

Zahtev za paušalno oporezivanje može se podneti do 31. oktobra tekuće godine za narednu godinu, odnosno u roku od 15 dana od dana prijema akta nadležnog poreskog organa kojim se potvrđuje brisanje iz evidencije za porez na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost A NAJKASNIJE DO 31. DECEMBRA TEKUĆE GODINE ZA NAREDNU GODINU, u elektronском облику preko portala Poreske uprave.

Lice koje započne obavljanje delatnosti, zahtev za paušalno oporezivanje podnosi isključivo u momentu registracije nadležnoj organizaciji koja vodi registar privrednih subjekata, koja će taj zahtev proslediti Poreskoj upravi.

~~Izuzetno od stava 2. ovog člana, lica koja se ne registruju kod organizacije koja vodi registar privrednih subjekata, zahtev za paušalno oporezivanje podnose Poreskoj upravi u roku od pet dana od dana registracije, u elektronском облику preko portala Poreske uprave.~~

IZUZETNO OD STAVA 2. OVOG ČLANA, LICA KOJA SE NE REGISTRUJU KOD ORGANIZACIJE KOJA VODI REGISTAR PRIVREDNIH SUBJEKATA, ZAHTEV ZA PAUŠALNO OPOREZIVANJE PODNOSE U ELEKTRONSKOM OBLIKU PREKO PORTALA PORESKE UPRAVE, U ROKU OD PET DANA OD DANA REGISTRACIJE U PORESKOJ UPRAVI, ODNOSNO DANA DODELE PIB A NAJKASNIJE DO 31. DECEMBRA TEKUĆE GODINE.

Obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti kome je utvrđeno pravo na paušalno oporezivanje, ovaj način oporezivanja koristi dok se ne utvrdi da su prestali razlozi za paušalno oporezivanje, odnosno da izmenjeni uslovi isključuju pravo na paušalno oporezivanje.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, nadležni poreski organ će rešenjem naložiti obvezniku iz stava 4. ovog člana vođenje poslovnih knjiga od polovine tekuće godine ili od početka naredne godine.

Preduzetnik paušalac kome prestaje pravo na paušalno oporezivanje po osnovu iz člana 40. stav 2. tačka 5) ovog zakona, dužan je da vodi poslovne knjige najkasnije od dana kada postane obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, bez utvrđivanja obaveze vođenja poslovnih knjiga rešenjem nadležnog poreskog organa.

Član 55.

Oporezivi prihod od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine čini razlika između bruto prihoda i troškova koje je obveznik imao pri ostvarivanju i očuvanju prihoda, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, OPOREZIVI PRIHOD OD AUTORSKIH I SRODNIH PRAVA NA KOJE SE POREZ PLAĆA SAMOOPOREZIVANJEM, IZUZEV TIH PRIHODA KOJE OSTVARUJE OBVEZNIK KOJI IMA STATUS SAMOSTALNOG UMETNIKA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE OBLAST KULTURE, ČINI BRUTO PRIHOD OSTVAREN U KVARTALU UMANJEN ZA NORMIRANE TROŠKOVE U DINARSKOM IZNOSU:

- 1) U VISINI IZ ČLANA 12B STAV 1. OVOG ZAKONA, ILI
- 2) U VISINI IZ ČLANA 12B STAV 2. OVOG ZAKONA UVEĆANE ZA 34% BRUTO PRIHODA OSTVARENOG U KVARTALU.

Član 56.

Obvezniku - autoru, odnosno nosiocu srodnog prava priznaju se sledeći normirani troškovi:

1) za vajarska dela, tapiserije, umetničku keramiku, keramoplastiku, mozaik i vitraž, za umetničku fotografiju, zidno slikarstvo i slikarstvo u prostoru u tehnikama: freska, grafika, intarzija, emajl, intarzirane i emajlirane predmete, kostimografiju, modno kreatorstvo i umetničku obradu tekstila (tkani tekstil, štampani tekstil i sl.) - 50% od bruto prihoda;

2) za slikarska dela, grafička dela, industrijsko oblikovanje sa izradom modela i maketa, sitnu plastiku, radove vizuelnih komunikacija, radove u oblasti unutrašnje arhitekture i obrade fasada, oblikovanje prostora, radove na području hortikulture, vršenje umetničkog nadzora nad izvođenjem radova u oblasti unutrašnje i fasadne arhitekture, oblikovanja prostora i hortikulture sa izradom modela i maketa, umetnička rešenja za scenografiju, naučna, stručna, književna i publicistička dela, prevođenje, odnosno prevodi, muzička i kinematografska dela i restauratorska i konzervatorska dela u oblasti kulture i umetnosti, za izvođenje umetničkih dela (sviranje i pevanje, pozorišna i filmska gluma, recitovanje), snimanje filmova i idejne skice za tapiseriju i kostimografiju kad se ne izvode u materijalu - 43% od bruto prihoda;

3) za interpretaciju, odnosno izvođenje estradnih programa zabavne i narodne muzike, proizvodnju fonograma, proizvodnju videograma, proizvodnju emisije, proizvodnju baze podataka i za druga autorska i srodna prava koja nisu navedena u tač. 1) i 2) ovog člana - 34% od bruto prihoda.

~~Izuzetno od stava 1. ovog člana, za prihode od autorskih i srodnih prava na koje se porez plaća samooporezivanjem, izuzev tih prihoda koje ostvaruje obveznik koji ima status samostalnog umetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast kulture, normirani troškovi priznaju se u skladu sa članom 12b ovog zakona.~~

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, ZA PRIHODE OD AUTORSKIH I SRODNIH PRAVA NA KOJE SE POREZ PLAĆA SAMOOPOREZIVANJEM, IZUZEV TIH PRIHODA KOJE OSTVARUJE OBVEZNIK KOJI IMA STATUS SAMOSTALNOG UMETNIKA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE OBLAST KULTURE, PRIZNAJU SE NORMIRANI TROŠKOVI U DINARSKOM IZNOSU:

- 1) IZ ČLANA 12B STAV 1. OVOG ZAKONA, ILI
- 2) IZ ČLANA 12B STAV 2. OVOG ZAKONA UVEĆANI ZA 34% BRUTO PRIHODA OSTVARENOG U KVARTALU.

Član 58.

Stopa poreza na prihode od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine iznosi 20%.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, STOPA POREZA NA PRIHODE OD UGOVORENE NAKNADE OD AUTORSKIH I SRODNIH PRAVA NA KOJE SE

POREZ PLAĆA SAMOOPOREZIVANjem, ZA KOJE SE NORMIRANI TROŠKOVI PRIZNAJU U SKLADU SA ČLANOM 56. STAV 2. TAČKA 2) OVOG ZAKONA, IZNOSI 10%.

Član 85.

Ostalim prihodima, u smislu ovog zakona, smatraju se i drugi prihodi koji po svojoj prirodi čine dohodak fizičkog lica, a naročito:

- 1) prihodi po osnovu ugovora o delu;
- 2) prihodi po osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova zaključenih preko omladinske ili studentske zadruge sa licem do navršenih 26 godina života ako je na školovanju u ustanovama srednjeg, višeg ili visokog obrazovanja;
- 3) prihodi po osnovu dopunskog rada;
- 4) prihodi po osnovu trgovinskog zastupanja;
- 5) primanja članova organa uprave pravnog lica;
- 6) naknada poslanicima i odbornicima;
- 7) naknada u vezi sa izvršavanjem poslova odbrane, civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda;
- 8) primanja stečajnih upravnika, sudskih veštaka, sudija porotnika i sudskih tumača;
- 9) prihodi po osnovu prikupljanja i prodaje sekundarnih sirovina;
- 10) prihodi po osnovu prodaje dobara ostvarenih obavljanjem privremenih ili povremenih poslova, ako nisu oporezovani po drugom osnovu u smislu ovog zakona;
- 11) nagrade i druga slična davanja fizičkim licima koja nisu zaposlena kod isplatioca, a koja proizlaze iz rada ili druge vrste doprinosa delatnosti isplatioca, u iznosu preko 14.480 dinara godišnje, ostvarena od jednog isplatioca;
- 12) primanja iz člana 9. ovog zakona iznad propisanih neoporezivih iznosa;
- 13) naknade troškova i drugih rashoda licima koja nisu zaposlena kod isplatioca, osim prihoda iz tačke 11) ovog stava;
- 14) primanja koja, saglasno zakonu kojim se uređuje rad, ostvari zaposleni po osnovu učešća u dobiti ostvarenoj u poslovnoj godini;
- 15) prihodi od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda i usluga, uključujući i prihod po osnovu prikupljanja i prodaje šumskih plodova i lekovitog bilja, kao i uzgajanja i prodaje pečuraka, pčelinjeg roja (pčela) i puževa;
- 16) svi drugi prihodi koji nisu oporezovani po drugom osnovu ili nisu izuzeti od oporezivanja ili oslobođeni plaćanja poreza po ovom zakonu;
- 17) naknada isplaćena preduzetniku ili preduzetniku paušalcu koji obavlja aktivnosti uz naknadu za istog nalogodavca ili za lice koje se u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica smatra povezanim licem s nalogodavcem (u daljem tekstu: povezano lice s nalogodavcem), i koji dodatno ispunjava najmanje pet od navedenih devet kriterijuma, ili je prema okolnostima slučaja prilikom otpočinjanja poslovne saradnje moglo da se zaključi da će ispuniti najmanje pet od devet navedenih kriterijuma koji su naknadno i ispunjeni:
 - (1) nalogodavac ili povezano lice s nalogodavcem određuje radno vreme preduzetniku ili preduzetniku paušalcu ili su odmor i odsustva preduzetnika ili preduzetnika paušalca zavisni od odluke nalogodavca ili povezanog lica s nalogodavcem i naknada preduzetniku ili preduzetniku paušalcu se ne umanjuje srazmerno vremenu provedenom na odmoru;
 - (2) preduzetnik ili preduzetnik paušalac uobičajeno koristi prostorije koje obezbedi ili obavlja poslove u mestu koje odredi nalogodavac ili povezano lice s nalogodavcem za potrebe obavljanja poslova koji su mu povereni;

(3) nalogodavac ili povezano lice s nalogodavcem vrši ili organizuje stručno osposobljavanje ili usavršavanje preduzetnika ili preduzetnika paušalca;

(4) nalogodavac je angažovao preduzetnika ili preduzetnika paušalca nakon oglašavanja u sredstvima informisanja potrebe za angažovanjem fizičkih lica ili angažujući treće lice koje se uobičajeno bavi pronalaženjem lica podobnih za radno angažovanje, a čija je usluga rezultirala angažovanjem tog preduzetnika ili preduzetnika paušalca;

(5) nalogodavac ili povezano lice s nalogodavcem obezbeđuje sopstveni osnovni alat, opremu ili druga osnovna materijalna ili nematerijalna sredstva potrebna za redovan rad preduzetnika ili preduzetnika paušalca ili finansira njihovu nabavku, osim specijalizovanih alata, opreme ili drugih specijalizovanih materijalnih ili nematerijalnih sredstava koji mogu biti neophodni u cilju izvršavanja specifičnog posla ili naloga, ili nalogodavac ili povezano lice s nalogodavcem uobičajeno rukovodi procesom rada preduzetnika ili preduzetnika paušalca, osim takvog rukovođenja koje podrazumeva davanje osnovnog naloga u vezi sa naručenim poslom i razumnu kontrolu rezultata rada ili nadzor nalogodavca, kao dobrog privrednika, nad obavljanjem posla koji je naručio;

(6) najmanje 70% od ukupno ostvarenih prihoda preduzetnika ili preduzetnika paušalca u periodu od 12 meseci koji počinje ili se završava u odnosnoj poreskoj godini je ostvareno od jednog nalogodavca ili od povezanog lica s nalogodavcem;

(7) preduzetnik ili preduzetnik paušalac obavlja poslove iz delatnosti nalogodavca ili povezanog lica s nalogodavcem, a za tako obavljene poslove njegov ugovor o angažovanju ne sadrži klauzulu po kojoj preduzetnik ili preduzetnik paušalac snosi uobičajeni poslovni rizik za posao isporučen klijentu nalogodavca ili povezanog lica s nalogodavcem, ukoliko takav klijent postoji;

(8) ugovor o angažovanju preduzetnika ili preduzetnika paušalca sadrži delimičnu ili potpunu zabranu preduzetniku ili preduzetniku paušalcu da pruža usluge po osnovu ugovora sa drugim nalogodavcima, izuzev delimične zabrane koja obuhvata pružanje usluga ograničenom broju direktnih konkurenata nalogodavcu;

(9) preduzetnik ili preduzetnik paušalac obavlja aktivnosti uz naknadu za istog nalogodavca ili za povezano lice s nalogodavcem, neprekidno ili sa prekidima 130 ili više radnih dana u periodu od 12 meseci koji počinje ili se završava u odnosnoj poreskoj godini, pri čemu se obavljanjem aktivnosti u jednom radnom danu smatra obavljanje aktivnosti u bilo kom periodu tokom tog radnog dana između 00 i 24 časa;

18) prihodi po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem.

Obveznik poreza na druge prihode je fizičko lice koje ostvari prihode iz stava 1. ovog člana.

Oporezivi prihod za prihode iz stava 1. ovog člana čini bruto prihod umanjen za normirane troškove u visini od 20%.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, oporezivi prihod iz stava 1. tačka 15) ovog člana, koji fizičko lice ostvari od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda i usluga, uključujući i prihod po osnovu prikupljanja i prodaje šumskih plodova i lekovitog bilja, kao i uzgajanja i prodaje pečuraka, pčelinjeg roja (pčela) i puževa, čini bruto prihod umanjen za normirane troškove u visini od 90%.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, oporezivi prihod iz:

1) stava 1. tačka 17) ovog člana, koji ostvari preduzetnik ili preduzetnik paušalac, čini bruto prihod obveznika poreza;

~~2) stava 1. tačka 18) ovog člana, koji fizičko lice ostvari po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad, na koji se porez plaća samooporezivanjem, čini bruto prihod ostvaren u kvartalu umanjen za normirane troškove koji se priznaju na način iz člana 12b. ovog zakona.~~

2) STAVA 1. TAČKA 18) OVOG ČLANA, KOJI FIZIČKO LICE OSTVARI PO OSNOVU UGOVORENE NAKNADE ZA IZVRŠENI RAD, NA KOJI SE POREZ

PLAĆA SAMOOPOREZIVANJEM, ČINI BRUTO PRIHOD OSTVAREN U KVARTALU UMANJEN ZA NORMIRANE TROŠKOVE U DINARSKOM IZNOSU:

- (1) IZ ČLANA 12B STAV 1. OVOG ZAKONA, ILI
- (2) IZ ČLANA 12B STAV 2. OVOG ZAKONA UVEĆANE ZA 34% BRUTO PRIHODA OSTVARENOG U KVARTALU.

Izuzetno od stava 1. tačka 13) ovog člana, porez na druge prihode ne plaća se na dokumentovane naknade troškova po osnovu službenih putovanja u svrhu obavljanja poslova za domaćeg isplatioca, odnosno za lice koje upućuje na put, najviše do iznosa tih troškova koji su izuzeti od plaćanja poreza na zarade za zaposlene po članu 18. stav 1. tač. 2) do 5) ovog zakona, ako se isplata vrši fizičkim licima, odnosno za fizička lica koja nisu zaposlena kod isplatioca, i to:

- 1) upućenim, odnosno pozvanim od strane državnog organa ili organizacije, sa pravom naknade troškova, nezavisno od toga iz kojih sredstava se vrši isplata;
- 2) članovima predstavnicičkih i izvršnih tela Republike, teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, u vezi sa vršenjem funkcije;
- 3) upućenim na rad u Republiku, po nalogu inostranog poslodavca, a u vezi sa delatnošću domaćeg isplatioca;
- 4) upućenim kod isplatioca po nalogu poslodavca, a u vezi sa delatnošću poslodavca;
- 5) ako ta lica dobrovoljno, odnosno po pozivu sarađuju u humanitarne, zdravstvene, vaspitno-obrazovne, kulturne, sportske, naučno-istraživačke, verske i druge svrhe, uključujući i za potrebe predstavljanja u ime državnih organa ili organizacija, odnosno sarađuju u sindikalnim organizacijama, privrednim komorama, političkim strankama, savezima i udruženjima, nevladnim i u drugim nedobitnim organizacijama, pri čemu ne ostvaruju bilo koju drugu naknadu po osnovu te saradnje;
- 6) licima koja su članovi organa uprave pravnih lica u vezi sa delatnošću tih lica koja ih upućuju na put.

Pod naknadom po osnovu saradnje u smislu tačke 5) stav 6. ovog člana ne podrazumeva se naknada za kotizaciju za prisustvovanje događaju kojim se realizuje saradnja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, porez na druge prihode ne plaća se na primanje fizičkog lica - klijenta banke (u daljem tekstu: dužnik) kada banka otpiše potraživanje prema dužniku pod uslovima pod kojima se na teret rashoda banke priznaje otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja po osnovu kredita saglasno odredbama zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica.

Porez na druge prihode ne plaća se ni u slučaju otpisa preostalog dela potraživanja banke od dužnika, koji nije naplaćen iz sredstava ostvarenih prodajom nepokretnosti koja se sprovodi u skladu sa zakonom.

Porez na druge prihode ne plaća se ni u slučaju otpisa dela potraživanja koji banka ima prema dužniku po osnovu kredita kada, saglasno međusobnom vansudskom poravnanju, dužnik isplati deo potraživanja koji banka ima prema njemu a preostali deo tog potraživanja banka otpiše.

Na druge prihode koje ostvari član učeničke zadruge, član omladinske ili studentske zadruge do navršenih 26 godina života ako je na školovanju u institucijama za srednje, više i visoko obrazovanje, kao i fizičko lice po osnovu prikupljanja i prodaje sekundarnih sirovina, obračunati porez umanjuje se za 40%.

Oporezivi prihod iz stava 1. tačka 11) ovog člana koji fizičko lice ostvari po osnovu nagrade i drugih davanja fizičkim licima, čini razlika između ostvarenog prihoda i neoporezivog iznosa, uvećana za pripadajuće obaveze koje se plaćaju na teret primaoca prihoda.

Oporezivi prihod iz stava 1. tačka 12) ovog člana koji fizičko lice ostvari po osnovu primanja iz člana 9. ovog zakona iznad propisanih neoporezivih iznosa, čini razlika između ostvarenog primanja i neoporezivog iznosa, uvećana za pripadajuće obaveze koje se plaćaju na teret primaoca prihoda.

Izuzetno od stava 1. tačka 15) ovog člana, ne oporezuju se prihodi od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda i usluga, uključujući i prihod po osnovu prikupljanja i prodaje šumskih plodova i lekovitog bilja, kao i uzgajanja i prodaje pečuraka, pčelinjeg roja (pčela) i puževa, koje ostvare fizička lica:

1) nosioci poljoprivrednog gazdinstva;

2) koja doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaćaju po rešenju kao osiguranici po osnovu poljoprivredne delatnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje;

3) korisnici poljoprivredne penzije.

Nalogodavcem u smislu stava 1. tačka 17) ovog člana smatra se domaće, odnosno strano pravno lice, preduzetnik ili preduzetnik paušalac koje je direktno ili indirektno angažovalo preduzetnika ili preduzetnika paušalca za obavljanje poslova.

Nalogodavcem u smislu stava 1. tačka 17) ovog člana ne smatra se domaće ili strano pravno lice, preduzetnik ili preduzetnik paušalac koje je direktni isplatalac naknade preduzetniku ili preduzetniku paušalcu, a koje takvu naknadu isplaćuje u vezi sa izvršavanjem poslova zastupanja ili posredovanja za račun drugog lica i za takav posao ne naplaćuje od tog drugog lica ili od preduzetnika ili preduzetnika paušalca ništa osim uobičajene zastupničke ili posredničke provizije.

U slučaju iz stava 16. ovog člana, nalogodavcem i isplatiocem naknade smatra se lice za čiji račun se vrši isplata naknade preduzetniku ili preduzetniku paušalcu.

Izuzetno od odredaba stava 1. tačka 17) ovog člana, naknada koju ostvari preduzetnik ili preduzetnik paušalac koji prema zakonu koji uređuje relevantnu delatnost koju on obavlja ne može da bude u radnom odnosu kod nalogodavca, ne smatra se drugim prihodom u smislu ovog člana.

Član 86.

Stopa poreza na ostale prihode iznosi 20%.

~~Izuzetno od stava 1. ovog člana, stopa poreza na prihode od osiguranja lica iznosi 15%.~~

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, STOPA POREZA NA PRIHODE OD:

1) OSIGURANJA LICA IZ ČLANA 84. OVOG ZAKONA IZNOSI 15%;

2) UGOVORENE NAKNADE ZA IZVRŠENI RAD NA KOJE SE POREZ PLAĆA SAMOOPOREZIVANJEM, ZA KOJE SE NORMIRANI TROŠKOVI PRIZNAJU U SKLADU SA ČLANOM 85. STAV 5. TAČKA 2) PODTAČKA (2) OVOG ZAKONA IZNOSI 10%.

Član 87.

~~Godišnji porez na dohodak građana plaćaju fizička lica GODIŠNjIM POREZOM NA DOHODAK GRADANA OPOREZUJE SE DOHODAK FIZIČKIH LICA~~ koja su u kalendarskoj godini ostvarila dohodak veći od trostrukog iznosa prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini za koju se utvrđuje porez, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, i to:

1) rezidenti za REZIDENATA - dohodak ostvaren na teritoriji Republike i u drugoj državi;

2) nerezidenti za NEREZIDENATA - dohodak ostvaren na teritoriji Republike.

Dohotkom iz stava 1. ovog člana smatra se godišnji zbir:

1) zarada iz čl. 13. do 15V čl. 15A DO 15V ovog zakona;

2) oporezivog prihoda od samostalne delatnosti iz člana 33. stav 2. i člana 40. ČLANA 41. ovog zakona;

3) oporezivog prihoda od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine iz čl. 55. i 60. ovog zakona;

- 4) oporezivog prihoda od nepokretnosti iz člana 65v ovog zakona;
- 5) oporezivog prihoda od davanja u zakup pokretnih stvari iz člana 82. st. 3. i 4. ovog zakona;
- 6) oporezivog prihoda sportista i sportskih stručnjaka iz člana 84a ovog zakona;
- 6a) oporezivog prihoda od pružanja ugostiteljskih usluga iz člana 84b ovog zakona;
- 7) oporezivih drugih prihoda iz člana 85. ovog zakona;
- 8) prihoda po osnovima iz tač. 1) do 6) i tačke 7) ovog stava, ostvarenih i oporezovanih u drugoj državi za obveznike iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Zarade iz stava 2. tačka 1) ovog člana i oporezivi prihodi iz tačke 2) tog stava u vezi sa ~~članom 40.~~ ČLANOM 41. ovog zakona i tač. 3), 6) i 7) tog stava umanjuju se za porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaćene na te prihode u Republici na teret lica koje je ostvarilo zaradu, odnosno oporezive prihode, a oporezivi prihodi iz tačke 2) tog stava u vezi sa članom 33. stav 2. ovog zakona i tač. 4), 5) i 6a) tog stava umanjuju se za porez plaćen na te prihode u Republici. Za preduzetnike koji su se opredelili za ličnu zaradu, zarada se umanjuje za porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaćene na te prihode u Republici na teret preduzetnika koji se opredelio za zaradu, a oporezivi prihod iz člana 33. stav 2. ovog zakona koji ostvari od samostalne delatnosti umanjuje se za porez plaćen na te prihode u Republici.

Obveznicima koji poslednjeg dana kalendarske godine za koju se utvrđuje godišnji porez na dohodak građana imaju manje od navršenih 40 godina života, godišnji zbir zarada i oporezivih prihoda iz stava 2. tač. 1) do 3) ovog člana, prethodno umanjenih u skladu sa odredbom stava 3. ovog člana, dodatno se umanjuje za iznos tri prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini za koju se utvrđuje porez, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Umanjenje iz stava 4. ovog člana ne može biti veće od iznosa godišnjeg zbiru zarada i oporezivih prihoda iz stava 2. tač. 1) do 3) ovog člana, prethodno umanjenih u skladu sa odredbom stava 3. ovog člana.

Dohodak iz stava 2. ovog člana uvećava se za iznos koji se, u kalendarskoj godini za koju se utvrđuje godišnji porez, obvezniku isplati po osnovu povraćaja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Prihodi iz stava 2. tačka 8) ovog člana umanjuju se za porez plaćen u drugoj državi.

Dohodak za oporezivanje čini razlika između dohotka u skladu sa st. 2. do 7. ovog člana i neoporezivog iznosa iz stava 1. ovog člana.

Član 92.

Obveznik godišnjeg poreza na dohodak građana dužan je da za ostvareni dohodak u godini za koju se vrši utvrđivanje poreza podnese poresku prijavu sa tačnim podacima nadležnom poreskom organu po isteku te godine, a najkasnije do 15. maja naredne godine.

NA OSNOVU PODATAKA IZ SLUŽBENIH EVIDENCIJA PORESKI ORGAN UNOSI PODATKE U PORESKU PRIJAVU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I POSTAVLJA JE NA PORTAL PORESKE UPRAVE NAJKASNije DO 1. APRILA GODINE KOJA SLEDI GODINI ZA KOJU SE UTVRĐUJE GODIŠNJI POREZ NA DOHODAK GRAĐANA.

PORESKI OBVEZNIK JE U OBAVEZI DA IZVRŠI IZMENU, ODносно DOPUNU PORESKE PRIJAVE IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, U DELU U KOME NISU ISKAZANI TAČNI I ODGOVARAJUĆI PODACI I NAKON TOGA PODNESE PORESKU PRIJAVU U ELEKTRONSKOM OBЛИKU PREKO PORTALA PORESKE UPRAVE.

UKOLIKO PORESKI OBVEZNIK U ROKU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NE PODNESE PORESKU PRIJAVU, PORESKA UPRAVA PODNOSI PORESKU PRIJAVU ZA TO LICE.

Član 94.

Obveznik iz člana 32. ovog zakona, osim preduzetnika paušalca, koji u toku godine započne obavljanje samostalne delatnosti, dužan je da podnese poresku prijavu u kojoj će dati procenu prihoda i rashoda do kraja prve poslovne godine, kao i procenu mesečne akontacije poreza, najkasnije u roku od 15 dana od dana upisa u registar nadležnog organa, odnosno od dana početka obavljanja delatnosti.

Obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti koji u toku godine započne obavljanje samostalne delatnosti, opredeljuje se za paušalno oporezivanje u prijavi za registraciju nadležnoj organizaciji koja vodi registar privrednih subjekata, u kom slučaju se smatra da je podneo poresku prijavu za paušalno oporezivanje.

~~Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice koje u toku godine započne obavljanje delatnosti a koje se ne registruje kod organizacije koja vodi registar privrednih subjekata, podnosi poresku prijavu u roku od 15 dana od dana registracije.~~

Obveznik iz člana 32. ovog zakona, osim preduzetnika paušalca, koji u toku godine prestane, odnosno prekine obavljanje samostalne delatnosti, dužan je da podnese poresku prijavu za utvrđivanje poreza u roku od 30 dana od dana prestanka, odnosno prekida obavljanja delatnosti, za period od početka poreskog perioda do dana prestanka, odnosno prekida obavljanja samostalne delatnosti.

~~Preduzetnik paušalac koji u toku godine prestane, odnosno prekine obavljanje samostalne delatnosti, dužan je da o tome obavesti poreski organ podošenjem poreske prijave u roku od 30 dana od dana prestanka, odnosno prekida obavljanja delatnosti.~~

Obveznik u smislu člana 43. st. 2. i 3. ovog zakona dužan je da u poreskoj prijavi iz stava 4. STAVA 3. ovog člana iskaže i iznos obračunatog i plaćenog poreza u poreskom periodu do dana prekida, odnosno prestanka obavljanja samostalne delatnosti, kao i da uz poresku prijavu podnese i poreski bilans.

Preduzetnik drugo lice kome prestane status obveznika poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, uz zahtev za paušalno oporezivanje iz člana 42. st. 1. do 3. ovog zakona, dužan je da podnese i poresku prijavu u roku od 15 dana od dana prijema akta nadležnog poreskog organa kojim se potvrđuje brisanje iz evidencije za porez na dodatu vrednost.

~~Preduzetnik koji je porez plaćao na stvarni prihod u godini koja prethodi godini za koju se vrši utvrđivanje poreza, ukoliko ispunjava uslove da bude paušalno oporezovan može da podnese poresku prijavu za paušalno oporezivanje u toj godini, najkasnije do 31. januara te godine.~~

Član 95.

Obveznik koji u toku godine izvrši prenos prava po osnovu kojeg može nastati kapitalni dobitak ili gubitak u skladu sa ovim zakonom, dužan je da podnese poresku prijavu najkasnije u roku od 30 dana od:

1) dana kada je ostvario ili započeo ostvarivanje prihoda po osnovu prenosa stvarnih prava na nepokretnostima, autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine i udela u kapitalu pravnih lica;

2) isteka svakog kalendarskog polugodišta u kojem je izvršen prenos hartija od vrednosti i investicionih jedinica.

Obveznik koji u toku godine izvrši prenos digitalne imovine po osnovu kojeg može nastati kapitalni dobitak ili gubitak u skladu sa ovim zakonom, dužan je da podnese poresku prijavu najkasnije u roku od 120 dana od isteka kvartala u kojem je ostvaren prihod po osnovu prenosa digitalne imovine.

Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana, rok za podnošenje poreske prijave je 120 dana od dana prodaje nepokretnosti po osnovu koje obveznik može da ostvari pravo na poresko oslobođenje saglasno članu 79. stav 1. ovog zakona, odnosno od dana prodaje digitalne imovine po osnovu koje obveznik može da ostvari pravo na poresko oslobođenje saglasno članu 79a stav 1. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za prenos prava koje je preduzetnik, preduzetnik poljoprivrednik i preduzetnik drugo lice evidentirao u poslovnim knjigama ne podnosi se poreska prijava iz stava 1. ovog člana, već se podaci o kapitalnom dobitku, odnosno gubitku iskazuju u poreskom bilansu.

Preduzetnik paušalac dužan je da posebno podnese poresku prijavu za prihode na kapitalne dobitke.

~~Poresku prijavu sa obračunatim porezom za koji je članom 100a stav 1. tač. 2) i 3) i stavom 2. tog člana utvrđena obaveza samooporezivanja, podnosi se u roku od 30 dana od dana ostvarivanja prihoda.~~

PORESKA PRIJAVA SA OBRAČUNATIM POREZOM ZA KOJI JE ČLANOM 100A STAV 1. TAČKA 2) PODTAČ. (2) I (3) I TAČKA 3) I STAV 2. OVOG ZAKONA UTVRĐENA OBAVEZA SAMOOPOREZIVANJA, PODNOSI SE U ROKU OD 30 DANA OD DANA OSTVARIVANJA PRIHODA.

~~Izuzetno od stava 6. ovog člana poreska prijava za prihode za koje se normirani troškovi priznaju saglasno članu 12b ovog zakona, podnosi se u roku od 30 dana od isteka kvartala u kome su ti prihodi ostvareni.~~

IZUZETNO OD STAVA 6. OVOG ČLANA, PORESKA PRIJAVA ZA PRIHODE OD UGOVORENE NAKNADE OD AUTORSKIH I SRODNIH PRAVA I UGOVORENE NAKNADE ZA IZVRŠENI RAD NA KOJE SE POREZ PLAĆA SAMOOPOREZIVANJEM, U KOJOJ SE ISKAZUJU OPREDELJENI NORMIRANI TROŠKOVI SAGLASNO ČLANU 56. STAV 2. I ČLANU 85. STAV 5. TAČKA 2) OVOG ZAKONA, PODNOSI SE U ROKU OD 30 DANA OD ISTEKA KVARTALA U KOME SU TI PRIHODI OSTVARENI.

Organizator tržišta kapitala u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala dužan je da u roku od 30 dana od isteka svakog kalendarskog polugodišta Poreskoj upravi - centrali u elektronskom obliku dostavi izveštaj o prenosu hartija od vrednosti izvršenom u tom polugodištu.

Oblik i sadržaj izveštaja iz stava 8. ovog člana propisuje ministar.

Član 98.

Poresku prijavu obveznik je dužan da podnese:

1) za prihode od samostalne delatnosti - poreskom organu na čijoj teritoriji ima registrovano sedište;

2) za prihode od nepokretnosti i za prihode po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga - poreskom organu na čijoj teritoriji se nalazi nepokretnost, objekat domaće radinosti, odnosno objekat seoskog turističkog domaćinstva;

3) za godišnji porez na dohodak građana, za kapitalne dobitke i za ostale prihode na koje se porez ne plaća po odbitku - poreskom organu na čijoj teritoriji obveznik ima prebivalište, odnosno boravište.

Član 100.

Po rešenju nadležnog poreskog organa utvrđuje se i plaća porez na:

1) paušalni prihod od samostalne delatnosti;

2) kapitalni dobitak;

2a) prihod po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga u skladu sa zakonima kojima se uređuju turizam i ugostiteljstvo;

3) godišnji porez na dohodak građana.

Član 100a

~~Samooporezivanjem utvrđuju se i plaćaju porezi na sledeće prihode:~~

~~1) prihode od samostalne delatnosti preduzetnika, preduzetnika poljoprivrednika i preduzetnika drugog lica koji vodi poslovne knjige u skladu sa članom 43. st. 2. i 3. ovog zakona;~~

~~2) prihode koje isplaćuje isplatilac koji nije pravno lice, preduzetnik ili preduzetnik paušalac, i to:~~

~~(1) prihode od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine;~~

~~(2) kamate;~~

~~(3) druge prihode iz člana 85. ovog zakona;~~

~~3) prihode koje isplaćuje isplatilac koji nije pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, po osnovu prihoda od izdavanja nepokretnosti i davanja u zakup pokretnih stvari.~~

SAMOOPOREZIVANJEM UTVRĐUJU SE I PLAĆAJU POREZI NA:

1) PRIHODE OD SAMOSTALNE DELATNOSTI PREDUZETNIKA, PREDUZETNIKA POLJOPRIVREDNIKA I PREDUZETNIKA DRUGOG LICA KOJI VODI POSLOVNE KNJIGE U SKLADU SA ČLANOM 43. ST. 2. I 3. OVOG ZAKONA;

2) PRIHODE KOJE ISPLAĆUJE ISPLATILAC KOJI NIJE PRAVNO LICE, PREDUZETNIK ILI PREDUZETNIK PAUŠALAC, I TO:

(1) PRIHODE OD UGOVORENE NAKNADE OD AUTORSKIH I SRODNIH PRAVA I UGOVORENE NAKNADE ZA IZVRŠENI RAD ZA KOJE SE OPOREZIVI PRIHOD UTVRĐUJE SAGLASNO ČLANU 55. STAV 2. I ČLANU 85. STAV 5. TAČKA 2) OVOG ZAKONA;

(2) KAMATE;

(3) DRUGE PRIHODE IZ ČLANA 85. OVOG ZAKONA, IZUZEV PRIHODA IZ PODTAČKE (1) OVE TAČKE;

3) PRIHODE KOJE ISPLAĆUJE ISPLATILAC KOJI NIJE PRAVNO LICE, PREDUZETNIK, PREDUZETNIK PAUŠALAC ILI PREDUZETNIK POLJOPRIVREDNIK, PO OSNOVU PRIHODA OD IZDAVANJA NEPOKRETNOSTI I DAVANJA U ZAKUP POKRETNIH STVARI;

4) DOHODAK KOJI SE OPOREZUJE GODIŠNJIM POREZOM NA DOHODAK GRAĐANA U SKLADU SA ČLANOM 87. OVOG ZAKONA.

Obveznik koji ostvaruje zarade i druge prihode u ili iz druge države, kod diplomatskog ili konzularnog predstavninstva strane države, odnosno međunarodne organizacije ili kod predstavnika i službenika takvog predstavninstva, odnosno organizacije, dužan je da sam obračuna i uplati porez po odbitku po odredbama ovog zakona, ako porez ne obračuna i ne uplati isplatilac prihoda.

Obavezu obračunavanja i plaćanja poreza u skladu sa stavom 2. ovog člana, obveznik poreza ima i u slučaju ako porez po odbitku ne obračuna i ne uplati drugi isplatilac, kao i ako prihod ostvari od lica koje nije obveznik obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku.

Porez na zaradu i druge prihode iz st. 1. i 2. ovog člana, utvrđuje se i plaća na prihod koji je obveznik primio, odnosno iz prihoda iz kog je dužan da plati pripadajuće obaveze.

Obavezu obračunavanja i plaćanja poreza ima i obveznik - lice koje je upućeno, odnosno poslato na rad kod domaćeg pravnog lica, po osnovu zarade i drugih primanja koje ostvaruje od poslodavca iz druge države koji ga je uputio, odnosno poslao na rad u Republiku kod domaćeg pravnog lica.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, obveznik nema obavezu obračunavanja i plaćanja poreza kada je porez plaćen saglasno članu 99. stav 3. ovog zakona.

POREZ NA PRIHODE OD UGOVORENE NAKNADE OD AUTORSKIH I SRODNIH PRAVA I UGOVORENE NAKNADE ZA IZVRŠENI RAD NA KOJE SE POREZ PLAĆA SAMOOPOREZIVANJEM, ZA KOJE JE OPOREZIVI PRIHOD UTVRĐEN SAGLASNO ČLANU 55. STAV 2. I ČLANU 85. STAV 5. TAČKA 2)

OVOG ZAKONA, PLAĆA SE NA PRIHOD KOJI JE OBVEZNIK OSTVARIO U KVARTALU.

PO OSNOVU PRIHODA IZ STAVA 1. TAČKA 2) PODTAČKA (1) OVOG ČLANA OSTVARENIH U SVAKOM POSEBNOM KVARTALU PODNOSI SE PORESKA PRIJAVA U KOJOJ SE OBVEZNIK OPREDELJUJE ZA JEDNU PORESKU OSNOVICU, I TO UTVRĐENU SAGLASNO ČLANU 55. STAV 2. TAČKA 1) I ČLANU 85. STAV 5. TAČKA 2) PODTAČKA (1) ILI SAGLASNO ČLANU 55. STAV 2. TAČKA 2) I ČLANU 85. STAV 5. TAČKA 2) PODTAČKA (2) OVOG ZAKONA.

Član 109.

Porez na paušalno utvrđen prihod od samostalne delatnosti poreski organ utvrđuje na osnovu podataka iz poreske prijave, kriterijuma i elemenata utvrđenih u skladu sa članom 41. ovog zakona.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju poreza za tekuću godinu, obveznici poreza iz stava 1. ovog člana dužni su da plaćaju porez u visini obaveze koja odgovara iznosu poreza utvrđenog rešenjem za prethodnu godinu.

Porez na kapitalne dobitke nadležni poreski organ utvrđuje na osnovu podataka iz poreske prijave kao i na osnovu drugih podataka.

Obveznik poreza na kapitalni dobitak u poreskoj prijavi iskazuje podatke o ceni ostvarenoj prenosom prava, udela i hartija od vrednosti i njihovoj nabavnoj ceni i pravo na poresko oslobođenje.

Ako obveznik ne podnese poresku prijavu, poreska obaveza se utvrđuje na osnovu podataka o ostvarenom kapitalnom dobitku kojim raspolaže nadležni poreski organ.

Pravo na poresko oslobođenje iz člana 79. stav 1, člana 79a stav 1, člana 79b stav 1. i člana 80. ovog zakona, utvrđuje se rešenjem nadležnog poreskog organa na osnovu dokumentacije o rešavanju stambenog pitanja, odnosno dokumentacije o ulaganju sredstava ostvarenih prodajom digitalne imovine, odnosno o unosu nenovčanog uloga u kapital privrednog društva, priložene uz poresku prijavu.

Povraćaj plaćenog poreza na kapitalne dobitke iz člana 79. stav 2. i člana 79a stav 2. ovog zakona ostvaruje se na zahtev obveznika, uz koji je priložena dokumentacija o rešavanju stambenog pitanja, odnosno dokumentacija o ulaganju sredstava ostvarenih prodajom digitalne imovine.

Prihod po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga utvrđuje se na osnovu podataka iz poreske prijave, kriterijuma i elemenata iz člana 84b ovog zakona, kao i na osnovu drugih podataka.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju poreza za tekuću godinu, obveznici poreza iz člana 84b ovog zakona dužni su da plaćaju porez u visini obaveze koja odgovara iznosu poreza utvrđenog rešenjem za prethodnu godinu.

Obveznik iz člana 84b ovog zakona koji u toku godine započne pružanje ugostiteljskih usluga dužan je da plaća porez počev za naredni kvartal u odnosu na onaj u kome je počeo da pruža usluge.

U slučaju kada u toku godine dođe do promene elemenata koji su od značaja za visinu poreske obaveze, poreski organ rešenjem utvrđuje novu poresku obavezu koja se plaća počev za naredni kvartal u odnosu na kvartal u kome je došlo do promene elemenata od značaja za visinu poreske obaveze.

U slučaju kada u toku godine prestane da pruža ugostiteljske usluge, obveznik je dužan da izvrši poresku obavezu zaključno za kvartal u kome je prestao da pruža usluge.

~~Godišnji porez na dohodak građana poreski organ utvrđuje na osnovu podataka iz poreske prijave, poslovnih knjiga i drugih podataka koji su od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.~~

Član 110.

Porezi koji se utvrđuju rešenjem poreskog organa plaćaju se u roku od:

- 1) 15 dana po isteku svakog meseca - na paušalno utvrđen prihod od samostalne delatnosti;
- 2) 15 dana od dana dostavljanja rešenja o utvrđivanju poreza - ~~na godišnji porez na dohodak građana i na kapitalne dobitke~~;
- 3) 15 dana od dana isteka kvartala - na prihod po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga.

**SAMOSTALNI ČLANOVI
PREDLOGA ZAKONA**

ČLAN 25.

PRVO USKLAĐIVANJE NORMIRANIH TROŠKOVA U DINARSKOM IZNOSU OD 57.900 DINARA I 96.000 DINARA IZ ČLANA 3. OVOG ZAKONA, GODIŠNJIM INDEKSOM POTROŠAČKIH CENA VRŠI SE POČEV U 2024. GODINI.

ČLAN 26.

PRVO USKLAĐIVANJE NEOPOREZIVOG IZNOSA ZARADE OD 21.712 DINARA IZ ČLANA 5. OVOG ZAKONA, GODIŠNJIM INDEKSOM POTROŠAČKIH CENA VRŠI SE POČEV U 2024. GODINI.

ČLAN 27.

ODREDBE OVOG ZAKONA PRIMENJIVAĆE SE OD 1. JANUARA 2023. GODINE.

ČLAN 28.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo finansija (isključiva nadležnost)

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana
Draft Law on amendments and supplements to Individual Income Tax Law

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma koje se odnose na normativnu sadržinu propisa

Naslov IV - Slobodan protok robe, član 37. Sporazuma

Naslov VIII - Politike saradnje, član 100. Sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Primenjuje se rok iz člana 72. Sporazuma, kao opšti rok za usklađivanje propisa.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

U potpunosti ispunjava obaveze koje proizilaze iz odredaba Sporazuma i Prelaznog sporazuma.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

3.16. Oporezivanje, 3.16.1. Direktno oporezivanje

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenost sa njima

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

CELEX: 32009L0133 Direktiva Saveta 2009/133/EZ.

U ovom trenutku nije bilo usklađivanje sa predmetnom direktivom koje je predviđeno u skladu sa rokovima prema NPAA.

- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbititi usklađenost.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbititi usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbititi usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbititi usklađenost.

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi Predloga zakona nisu učestvovali konsultanti.